Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Puschkin, Alexander.; af Alex Puschkin.
Titel | Title:	Russiske Noveller
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Kgl. Hof-Musikhandel (Henrik Hennings)'s Efterfølger, 1895
Fysiske størrelse | Physical extent:	138 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58. – 409

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 14231 2

+Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

RUSSISKE NOVELLER

Russiske Noveller

af Alex Puschkin

KJØBENHAVN
Kgl. Hof-Musikhandel (Henrik Hennings)'s Efterfølger.
1895

Rasmussen & Olsen. — Kbhvn.

INDHOLD

Side

Skuddet 1
Adelsdamen som Bondepige 27
Klør-Dame 65
Postmesteren 115

Skuddet.

I.

Vi laa i Garnison i den lille By N. Man véd omtrent, hvorledes Livet gaar for en Officer i et saadant Hul; om Morgenen Eksercits og Ridning, dernæst Middag hos Kommandanten eller i et jødisk Spisekvarter og om Aftenen Kortspil og Punsch; — saaledes gaar det Dag ud og Dag ind. I N. fandtes der tilmed ikke en eneste Familje, som holdt aabent Hus, og der eksisterede ikke en eneste giftefærdig Pige. Vi tilbragte vor meste Tid hjemme, og dér saa man kun Uniformer.

For én civilklædt havde vi dog aabnet vor Kreds. Han kunde vel være en femogtredive Aar, og i den Alder var man i vore Øjne allerede en gammel Mand. Hans mange Erfaringer havde skaffet ham vor udelte Højagtelse, og desuden gjorde hans usædvanlige Ordknaphed, hans stolte Karakter og hans bidende

Tunge et stærkt Indtryk paa vor ungdommelige Fantasi. Hans Fortid var indhyllet i et vist hemmelighedsfuldt Mørke. Han syntes at være Russer, skjøndt han bar et fremmed Navn. Han havde tidligere tjent i Husarerne og havde været heldig i sit Avansement. Ingen vidste, hvorfor han havde forladt Tjenesten og havde taget Ophold i denne ynkelige Flække, hvor han levede uhyre tarvelig, uagtet han gav særdeles meget ud. Man saa ham altid til Fods, og han bar som oftest en gammel graa Overfrakke, men til Trods for sin Tarvelighed holdt han aabent Bord for alle Officererne ved vort Regiment.

Han bød os aldrig paa mere end to eller tre Retter Mad, og som Kok fungerede en gammel pensioneret Soldat. Men altid flød Champagnen i Strømme ved hans Bord. Ingen kjendte hans Forhold, ingen anede, hvorfra han fik sine Indtægter, og ingen vovede nogensinde at spørge ham om det. Foruden nogle Bøger af militært Indhold ejede han nogle faa Romaner, som han gjerne laante os. Han forlangte aldrig disse Bøger tilbage men beholdt saa rigtignok selv til Gjengjæld alle dem, han laante af os.

Hans vigtigste Tidsfordriv bestod i at skyde med Pistoler. Væggene i hans Værelse struttede af Kugler og lignede Cellerne i en Bikube.

En værdifuld Pistolsamling var den eneste Luksus i hans yderst tarvelige Bolig. Han havde erhvervet sig et rent utroligt Mesterskab i at skyde, og ingen af os vilde have betænkt sig paa at lade ham at plaffe et Æble ned fra sit Hoved, hvis han havde ønsket at øve sig paa os paa denne Maade.

Undertiden faldt Samtalen paa Dueller. Silvio, saaledes vil jeg kalde ham, tog aldrig Del i saadanne Samtaler, og naar man spurgte ham, om han nogensinde havde duelleret, saa svarede han blot ganske tørt, at det havde han. Men om Enkelthederne fik man ingen Ting at vide, og det var ikke til at tage Fejl af, at den Slags Spørgsmaal generede ham. Vi droge af alt dette den Slutning, at Erindringen om et eller andet Offer for hans uhyggelige Skydefærdighed tyngede hans Samvittighed. Den Tanke, at han skulde være fejg, faldt os ikke et Øjeblik ind. Der gives Folk, hvis blotte Udseende er tilstrækkeligt til at gjøre enhver saadan Formodning umulig.

En uventet Begivenhed satte imidlertid os alle i den største Forbavselse. En Dag spiste ti Officerer af vort Regiment til Middag hos Silvio. Vi drak som sædvanlig, med andre Ord overordentlig tæt, og efter Middagen bade vi vor Vært om at lægge Bank ved et Spil

Hasard. Han vægrede sig først, thi han holdt ikke af at spille, men endelig lod han Kortene hente. Han smed en femti Dukater paa Bordet og tog saa Plads for at give Kort. Vi satte os alle ned, og Spillet begyndte. Silvio var fuldstændig tavs under Spillet og indlod sig aldrig paa nogen Forklaring. Gjorde man en Fejl, saa betalte han Overskudet eller noterede op, hvad han selv fik tilgode. Vi kjendte alle hans Vaner, og vi lode ham gjøre, som han vilde. Men i Selskabet befandt sig en ung Officer, som først nylig var traadt ind i Regimentet. Han deltog i Spillet og gjorde i Distraktion en Fejl. Silvio tog Kridtet og noterede, som han plejede, det Beløb, han fik tilgode, men Officeren mente, at Silvio havde forregnet sig og protesterede. Silvio lod som ingen Ting og fortsatte Spillet uden at svare et Ord. Saa blev Officeren utaalmodig og viskede uden videre det Beløb ud, som Silvio efter hans Mening urigtig havde paaført hans Konto. Silvio tog Kridtet og nedskrev atter Summen. Men Officeren, der var ophidset af Vinen, Spillet og Kammeraternes Latter, følte sig alvorlig fornærmet over dette, og i sit Raseri greb han en Kobberlysestage og kastede den efter Silvio, der med Nød og næppe undgik at blive ramt. Vi vare alle i

den største Forlegenhed. Bleg af Raseri rejste Silvio sig og sagde med lynende Øjne:

»Min ærede Herre, se til, at De hurtig kan komme afsted, og tak Deres Gud, at det skete under mit eget Tag.«

Der var ingen af os, som var i Tvivl om, hvad Følgerne vilde blive af dette, og vi ansaa allerede vor ny Kammerat som en dødsdømt Mand. Idet Officeren forlod Selskabet, erklærede han, at han var parat til at give »Her Bankøren« den Satisfaktion, han maatte ønske.

Spillet fortsattes endnu en kort Tid. Men da vi mærkede, at Silvio ikke havde Lyst til at spille mere, tog den ene efter den anden Afsked, og vi gik saa hjem til vore Kvarterer, livlig diskuterende Sandsynligheden for en snarlig Vakance.

Da vi mødtes i Manegen den følgende Dag, forhørte vi os straks, om vor stakkels Lieutenant endnu var i Live. Da han kort efter traadte lyslevende ind til os, bestormede vi ham med vore Spørgsmaal... Han havde endnu intet hørt fra Silvio. Dette forbavsede os unægtelig. Vi opsøgte Silvio og fandt ham beskjæftiget med at ramme den ene Kugle efter den anden ind i et paa Døren anbragt Klør Es.

Han modtog os, som om intet var passeret, og gjorde ikke den fjerneste Hentydning til

Gaarsdagens Begivenhed. Der gik tre Dage. Vor Lieutenant levede fremdeles i bedste Velgaaende. Overraskede spurgte vi hinanden, om Silvio da ikke vilde duellere?

Men Silvio duellerede ikke. Han slog sig til Ro med en ganske betydningsløs Erklæring, og det fredelige Forhold vendte tilbage.

Ved denne Optræden sank Silvios Aktier ganske betydelig især hos de yngre Officerer. Der er intet, Ungdommen har sværere ved at tilgive, end Mangel paa Mod. I deres Øjne er Mod den første af alle Dyder, og den udsletter en Mængde Synder. Lidt efter lidt blev Historien imidlertid glemt, og Silvio vandt snart sin tidligere Indflydelse paa os tilbage.

Jeg var den eneste, som ikke kunde forsone mig med ham. Af Naturen begavet med en stærk romantisk Indbildningskraft havde netop jeg mere end nogen af de andre Officerer sluttet mig nær til denne Mand, hvis Eksistens var en Gaade, og i hvem jeg saa Helten i et hemmelighedsfuldt Drama. Han kunde godt lide mig, ialfald var det kun overfor mig, at han lod sin overlegne Tone fare og afholdt sig fra ondskabsfulde Bemærkninger. I den godmodigste og hyggeligste Form gik Passiaren mellem os om alle mulige Ting. Men fra hin ulykkelige Aften kunde jeg ikke frigjøre mig for den Forestilling, at hans

Ære var plettet, og at han med Forsæt undlod at rense sig for denne Plet. Denne Forestilling pinte mig uafbrudt, og jeg følte mig nu ikke længer vel tilmode i hans Selskab.

Silvio var for klog og klartseende til ikke straks at mærke dette og at gjætte Anledningen til min forandrede Opførsel. Han syntes at føle sig krænket over det, og mer end én Gang syntes jeg i hans Opførsel at finde udtalt et Ønske om at give mig en Forklaring. Men jeg undgik enhver Lejlighed hertil, og Silvio gik nu ogsaa selv af Vejen for mig. Fra nu af traf jeg ham kun i Selskab med mine Kammerater, og med vor gamle Fortrolighed var det forbi.

De lykkelige Hovedstadsbeboere, der ere optagne af saa mange forskjellige Adspredelser have ingenAnelse om, i hvilken Grad en Begivenhed, som f. Eks. Postens Ankomst kan sætte en Smaastadsbeboers Sind i Bevægelse. Tirsdag og Fredag var Regimentets Bureau overfyldt af Officerer. Nogle ventede Penge, andre Breve og Aviser. I Almindelighed bleve Forsendelserne straks aabnede, man fortalte hinanden Indholdet, Nyhederne fløj fra Mund til Mund, og Bureauet frembød ved slige Lejligheder et overordentlig livligt Billede. Brevene til Silvio ankom i samme Postsæk som Regimentets, og af den

Grund var han i Reglen tilstede sammen med os andre, naar Posten udleveredes.

En Dag modtog han et Brev, som han skyndte sig at aabne. Hans Øjne funklede, medens han læste det. Officererne vare alt for optagne af deres egne Anliggender, til at de lagde Mærke til ham.

»Mine Herrer«, sagde Silvio, »Forretninger tvinge mig til straks at rejse. Jeg maa afsted endnu inat, og jeg haaber, at De ville gjøre mig den Fornøjelse idag at spise hos mig for sidste Gang ... Jeg gjør ogsaa Regning paa Dem,« vedblev han og henvendte sig til mig. »Jeg gjør ubetinget Regning paa Dem.«

Med disse Ord gik han, og efterat vi alle vare blevne enige om at mødes hos Silvio, gik hver sin Vej.

Paa det aftalte Klokkeslet mødte jeg hos Silvio, næsten alle Officererne vare komne. Hele Silvios Habundgut var allerede pakket, der var næppe andet tilbage end de gjennemhullede Vægge. Vi satte os tilbords. Uophørlig knaldede Propperne, vore Glas skummede, de bleve uafbrudt tømte og fyldte igjen, og grebne af en rørende Omhu for hans Vel drak vi paa en lykkelig Rejse og paa alt mulig godt for ham.

Det var bleven sent, da vi rejste os fra Bordet. Da vi vare ved at tage Afsked, tog Silvio mig ved Haanden og holdt mig tilbage.

»Jeg vil gjerne tale et Par Ord med Dem«, sagde han sagte til mig.

Jeg blev.

De andre vare gaaede. Da vi saaledes vare ene, satte vi os lige overfor hinanden og begyndte i Tavshed at dampe paa vore Piber. Silvio gjorde Indtryk af at være bekymret. Af hans tilkæmpede Lystighed var der intet Spor tilbage. Hans sørgmodige Bleghed, hans flammende Øjne og de tætte Røgskyer, han sendte ud omkring sig, gav ham et helt dæmonisk Udseende.

Paa denne Maade forløb nogle Minutter. Saa brød han endelig Tavsheden.

»Maaske ses vi aldrig mere«, sagde han, »og derfor kunde jeg ønske at udtale mig for Dem, inden vi skilles. De vil sikkert have mærket, hvor komplet ligegyldig Verdens Dom er mig. Men for Dem har jeg Sympati, og jeg føler, det vilde pine mig, om De kom til at bevare et forkert Indtryk af mig.«

Han standsede og begyndte at slaa Asken af Pibehovedet. Jeg tav og saa frem for mig.

»Det har undret Dem, at jeg ikke krævede R., denne drukne Nar, til Regnskab. De vil indrømme mig, at da jeg havde Valget af Vaaben, var hans Liv saa nogenlunde i min Haand, og at jeg ikke udsatte mig for synderlig Fare. Jeg kunde udlægge det som Højmodighed, at jeg skaanede ham, men jeg vil ikke hykle. Hvis det havde været mig muligt at tugte R. uden at sætte mit eget Liv paa Spil, saa vilde han ikke være sluppen for saa let Kjøb.«

Jeg saa overrasket paa Silvio. En saadan Tilstaaelse forvirrede mig i højeste Grad. Han fortsatte:

»Til al Ulykke har jeg ikke Lov at udsætte mig for en alvorlig Fare. For seks Aar siden fik jeg et Slag paa Øret, og den, der gav mig det, lever endnu.«

Jeg blev mer og mer nysgjerrig.

»De duellerede altsaa ikke med ham?« spurgte jeg. »I hvert Fald maa det da have været højst ejendommelige Forhold, som afholdt Dem fra at kræve Oprejsning.«

»Jeg duellerede med ham«, svarede Silvio; »og her ser De en Erindring fra Duellen.«

Han rejste sig og tog op af en Skuffe en rød med Galloner og Kvaster forsynet Hue, af samme Slags som dem, Franskmændene kalde »Politihuer«. Han tog den paa. Omtrent

en Tomme over Panden var den gjennemboret af en Kugle.

»De véd«, vedblev Silvio, »at jeg stod ved Husarerne i N. De kjender min Karakter. Jeg er vant til overalt at være Nummer et; i mine unge Aar var dette en formelig Lidenskab hos mig. Den Gang vare gale Streger paa Moden, og jeg kunde rose mig af at være den største Udhaler i hele Armeen. Vi væddede, om hvem der kunde drikke tættest, og jeg har drukken den af Dawidoff besungne Burnoff under Bordet. Dueller stode paa Dagsordenen i vort Regiment, og jeg deltog i dem alle, enten som Sekundant eller som Duellant. Mine Kammerater forgudede mig, og Regimentscheferne, som skiftede hvert Øjeblik, betragtede mig som et nødvendigt Onde.

Paa den Maade gik jeg videre ad min Berømmelses Løbebane, da en ung Mand af rig, fornem Familje blev forflyttet til vort Regiment. Hans Navn vil jeg fortie. Aldrig i mit Liv har jeg set et Menneske, der i den Grad var forkjælet af Lykken. Tænk Dem Ungdom, Aandfuldhed, Skjønhed, sprudlende Humør, et forvovent Mod, et velklingende Navn, Penge, saa mange De vil, og De kan gjøre Dem en Forestilling om den Opsigt, han gjorde i vor Kreds. Mit Overherredømme fik et alvorligt Stød.

Til en Begyndelse søgte han mit Venskab, blændet af min Berømmelse. Men jeg behandlede ham koldt, og han vendte mig derpaa uden lang Betænkning Ryggen. Jeg begyndte at hade ham. Hans Triumfer hos Kammeraterne og hos Damerne bragte mig til Fortvivlelse. Jeg søgte en Anledning til at yppe Strid med ham. Men paa mine Spottegloser svarede han mig med samme Mønt og, som det forekom mig, endnu mere rammende og bidende, end jeg var i Stand til; hans Riposter vare i alt Fald altid vittige. Han spøgte, jeg rasede. Endelig en Aften paa et Bal hos en polsk Godsejer, hvor jeg saa ham tage Têten hos alle Damerne og især hos Værtinden, hos hvem jeg indbildte mig at staa særlig godt anskreven, blev jeg ude af mig selv af Raseri og slyngede ham en Fornærmelse lige i Ansigtet. Han sprang op og gav mig en Ørefigen. Vi for ud efter vore Sabler. Damerne besvimede; man skilte os; men endnu samme Nat toge vi afsted for at slaas.

Dagen brød frem. Jeg befandt mig med mine tre Sekundanter paa det aftalte Sted. Med en Utaalmodighed, jeg ikke kan beskrive Dem, ventede jeg paa min Modstander. Solen var staaet op, og dens Straaler begyndte allerede at genere. Da saa jeg ham komme. Han var

til Fods og i Skjorteærmer, havde Uniformsfrakken hængende paa Kaardespidsen og var kun ledsaget af et Vidne. Vi gik ham imøde. Da han kom nærmere, saa jeg, at hans Hue, som han holdt i Haanden, var fyldt med Kirsebær.

Vore Sekundanter afmaalte tolv Skridt. Det første Skud var mit; men mit Raseri og mit Had var saa voldsomt, at jeg ikke stolede paa min Haand, og for at vinde Tid til at blive roligere overlod jeg ham det første Skud. Han afslog Tilbudet. Der blev saa trukket Lod. Med sit sædvanlige Held vandt han. Han skød, og hans Kugle gjennemborede min Hue. Nu var Turen til mig, og endelig var hans Liv i min Haand. Jeg betragtede ham opmærksomt for at opdage bare en Skygge af Uro i hans Ansigt. Men nej, — dér stod han foran Mundingen af min Pistol, udsøgte sig de modneste Kirsebær af sin Hue og spyttede Stenene ud; — de faldt ned næsten for mine Fødder. Hans Koldblodighed bragte mig til Fortvivlelse.

»Hvad nytter det at skyde, naar Livet har saa lidt Værd for ham?« sagde jeg til mig selv.

Da fik jeg et ondskabsfuldt Indfald. Jeg sænkede Pistolen.

»De er aabenbart ikke i Øjeblikket i Humør til at dø«, sagde jeg, »De foretrækker at spise Frokost. Jeg vil ikke forstyrre Dem.«

»De forstyrrer mig paa ingen Maade«, svarede han. »Vær saa artig, skyd De kun .... Men for Resten, ganske som De vil. De beholder Deres Skud, jeg er til Tjeneste naar som helst«.

Jeg traadte lidt til Side for at konferere med Sekundanterne og erklærede derpaa, at jeg forbeholdt mig mit Skud til en anden Gang. Og dermed var denne Rencontre forbi.

Jeg forlod Tjenesten og trak mig tilbage til Landet. Men fra den Tid er der ikke gaaet en eneste Dag, hvor jeg ikke har tænkt paa min Hævn. Nu er Turen endelig kommen til mig!«

Silvio gav mig et Brev, han havde faaet samme Morgen. En eller anden, rimeligvis den, der besørgede hans Affairer, skrev fra Moskau til ham, at den »omtalte Person« om kort Tid vilde gifte sig med en ung og smuk Dame.

»De gjætter«, sagde Silvio, »hvem den »omtalte Person« er. Jeg rejser nu til Moskau. Vi ville saa faa at se, om han Dagen før Brylluppet kan se Døden lige saa koldblodig i Øjne, som den Gang han spiste Kirsebær!«

Med disse Ord rejste han sig, kastede Huen paa Gulvet og gik op og ned i Værelset som en Tiger i sit Bur. Jeg havde hørt paa ham i Tavshed. Underlige, modstridende Følelser kjæmpede i mig.

Tjeneren kom og meldte, at Vognen var forspændt. Silvio trykkede kraftig min Haand, og vi omfavnede hinanden. Han tog Plads i Telegaen, hvori der stod to Kasser, den ene med hans Pistoler, den anden med hans Tøj. Vi sagde hinanden endnu engang Levvel, og Hestene satte afsted i Trav.

II.

Flere Aar vare forløbne, og Familjeanliggender havde tvungen mig til at tage Ophold i en lille, ussel Flække i Kredsen N. Skjøndt fuldt optagen af at forvalte mit Gods længtes jeg dog hemmelig tilbage til mit tidligere sorgløse og fornøjelige Liv. Vanskeligst faldt det mig at faa Bugt med de lange, haabløs ensomme Foraars- og Vinteraftener. Det lykkedes mig nogenlunde at faa slaaet Tiden indtil Middagen ihjel dels ved at tale med Starosten, dels ved at inspicere Arbejdet og de nye Bygninger, som vare under Opførelse. Men

saasnart det begyndte at blive mørkt, var det mig ikke muligt at finde noget at tage mig til. De faa Bøger, som jeg havde funden i Pulterkamret og omkring i Skabene, kunde jeg alle udenad. Alle de Historier, som Husholdersken Kirilowna kunde, havde hun allerede fortalt mig utallige Gange. Bøndernes Sange begyndte ogsaa at kjede mig, og jeg vilde gjerne have taget min Tilflugt til Likører og andre stærke Drikkevarer, hvis jeg ikke havde faaet Hovedpine af dette Stads. Og desuden frygtede jeg, oprigtig talt, for, at jeg af lutter Kjedsommelighed skulde slaa mig paa Flasken. Af den Slags Drukkenbolte kjender jeg adskillige, og det er de værste af dem alle.

Naboer havde jeg ingen af, naar jeg lige netop undtager et Par af den Slags gamle Svirebrødre, hvis Underholdning nærmest bestod i at sukke, — og saa foretrak jeg dog hellere at være ene. Jeg blev enig mig selv om at gaa tilsengs saa tidlig som mulig og spise Middag saa sent som mulig, og paa denne Maade lykkedes det mig at forkorte Aftenerne og forlænge Dagene. Det forekom mig, at dette Arrangement hjalp lidt paa Humøret.

Fire Verster fra min Ejendom laa Grevinde B.s smukke Gods.

Men det var kun beboet af hendes Forvalter. Grevinden selv havde kun én Gang opholdt sig dér, og det var det første Aar, hun var gift. Og selv denne ene Gang havde hun kun været der knap én Maaned.

I mit Eneboerlivs andet Foraar hørte jeg en Dag, at Grevinden og hendes Mand agtede at tilbringe Sommeren paa Godset. De kom virkelig i Begyndelsen af Juni.

En saadan rig Nabos Ankomst er paa Landet en Begivenhed, hvorom Godsejerne og deres Bønder tale to Maaneder før og tre Aar efter. Hvad mig angik, saa tilstaar jeg, at Efterretningen om, at en smuk, ung Dame vilde komme til Egnen, satte mig i stor Bevægelse. Jeg brændte af Utaalmodighed efter at lære hende at kjende, og jeg besluttede mig til allerede den første Søndag efter Ankomsten at kjøre derhen for, i min Egenskab af nærmeste Nabo og allerærbødigste Tjener, at gjøre Hendes Naade min Opvartning.

En Lakaj førte mig til Grevens Kabinet og gik ind for at melde mig. Det var et stort Værelse møbleret med al tænkelig Komfort. Langs Væggene stod der Bogskabe og ovenpaa dem Broncebuster. Over Marmorkaminen hang et stort Spejl. Gulvet var helt bedækket med Klæde, og over dette var der bredt kostbare per-

siske Tæpper. Jeg havde i saa lang Tid været vænt af med at se Rigdom og Komfort omkring mig, at al denne Elegance formelig gjorde mig beklemt om Hjærtet, og jeg ventede derfor paa Greven omtrent som en Supplikant fra en eller anden Provinds, der søger Avdiens hos Ministeren.

Døren aabnedes, og en smuk ung Mand paa omtrent to og tredive Aar traadte ind. Greven modtog mig paa den mest utvungne og elskværdige Maade af Verden. Jeg skulde lige til at udtale mig om Anledningen til mit Besøg, da han kom mig i Forkjøbet og i de venligste Udtryk ønskede mig velkommen som Nabo. Vi toge begge Plads. Hans utvungne og behagelige Konversation forjog snart min tossede Kejtethed. Jeg havde allerede gjenvundet hele min sædvanlige Koldblodighed, da Grevinden pludselig traadte ind, og min Forlegenhed blev nu større end nogensinde. Hun var meget smuk. Greven forestillede mig, og jeg forsøgte at paatage mig en utvungen Mine; men jo mere jeg anstrængte mig for at synes naturlig, desto mere kejtet og forlegen følte jeg mig. For at give mig Tid til at sunde mig, begyndte mine ny bekjendte at tale indbyrdes med hinanden, som for at lade mig forstaa, at de ønskede at behandle mig aldeles uden Formaliteter, ganske som en god gammel bekjendt.

Jeg havde imidlertid rejst mig og gik nu omkring i Salonen og tog Bøgerne og Malerierne i Øjesyn. Jeg forstaar mig ikke paa Malerier, men der var alligevel ét, som tiltrak sig min udelte Opmærksomhed. Det forestillede et Sweizerlandskab; dog var det ikke Billedets kunstneriske Fortrin, der optoge mig, men den Omstændighed, at Maleriet var gjennemboret af to Kugler. Begge Hullerne befandt sig umiddelbart ved Siden af hinanden.

»Et udmærket Skud,« bemærkede jeg, idet jeg vendte mig om til Greven. »Ja,« sagde han, »og tilmed et meget mærkeligt Skud. Er De en god Skytte?« spurgte han.

»Temmelig god«, svarede jeg, helt lykkelig over, at Samtalen nu tog en Vending, hvor jeg kunde være med. »Jeg tror ikke, jeg vilde fejle et Kort paa tredive Skridts Afstand, — selvfølgelig med en Pistol, jeg kjender.«

»Virkelig?« sagde Grevinden med et Udtryk, der forraadte den største Interesse. »Og Du, min Ven, vilde Du ogsaa kunne træffe et Kort paa tredive Skridts Afstand?«

»Vi kunne jo forsøge ved Lejlighed,« svarede Greven. »I min Tid var jeg ingen daarlig Skytte, men i fire Aar har jeg ikke havt en Pistol i min Haand.«

»Saa tør jeg vædde paa, at De nu ikke vil kunne ramme paa tyve Skridts Afstand. At skyde med Pistoler er en Kunst, der kræver daglig Øvelse. Jeg ved det af Erfaring. Jeg regnedes for en af de bedste Skytter i mit Regiment. Men saa havde jeg en Gang, da mine Pistoler vare til Reparation, i en hel Maaned ikke havt et Vaaben i min Haand, og, vil De tro det, Her Greve, da jeg igjen begyndte, kunde jeg paa tyve Skridts Afstand ikke engang ramme en Flaske. Vor Ritmester, en fornøjelig og gemytlig gammel Knark, var netop tilstede og sagde: »Hvad betyder det, Kammerat! Kan Du nu ikke længere knække Halsen paa en Flaske? Det kalder jeg Nøgternhed!« Nej, tro De mig, Her Greve, man maa stadig øve sig, ellers gaar det ikke. Den bedste Skytte, jeg nogensinde har truffen, tog hver eneste Dag sine Pistoler frem og skjød aldrig under tre Omgange før Middagen.«

Det syntes at more Greven og Grevinden at mærke, hvor veltalende jeg nu paa en Gang var bleven.

»Hvad for Slags Skytte var han?« spurgte Greven.

»Ja, De vil næppe tro mig, men naar han for Eksempel saa en Flue paa Væggen, — ja, De ler, Fru Grevinde, — men det er, den bogsta-

velige Sandhed, naar han tilfældig saa en Flue, saa raabte han: »Hejda, Kuska, mine Pistoler!« Kuska bringer ham saa en ladt Pistol. Paff! og Fluen sidder smadret paa Væggen i samme Sekund.«

»Det kalder jeg en dygtig Skytte«, sagde Greven. »Hvad hed han?«

»Silvio, Her Greve!«

»Silvio!« raabte Greven som ramt af et Lyn. »De har kjendt Silvio?«

»Om jeg har kjendt ham? Vi vare intime Venner, han hørte saa godt som til Regimentet. Men nu har jeg i fem Aar ikke hørt eller set noget til ham. De har altsaa ogsaa kjendt ham, Her Greve?«

»Ja, jeg har kjendt ham, — meget godt endogsaa. Har han aldrig fortalt Dem om en besynderlig Tildragelse?«

»Sigter de maaske til en Ørefigen, som en ung Laban engang gav ham paa et Bal?«

»Har han sagt Dem Navnet paa denne — Laban?«

»Nej aldrig, ... men, Herr Greve, udbrød jeg, idet jeg anede Sammenhængen, jeg beder Dem tilgive mig, jeg tænkte virkelig ikke, ... skulde det være muligt? .... Var det maaske Dem?«

»Ja, det var mig«, svarede Greven meget forvirret. »Og Maleriet der med det gjennem-

hullede Lærred er et Minde om vort sidste Møde.«

»Aa, min Ven! Tal ikke mere om den Historie«, sagde Grevinden. »Jeg gyser alene ved at tænke paa den.«

»Jo«, svarede Greven, »jeg vil fortælle vor Gæst det hele. Han véd, hvorledes jeg fornærmede hans Ven, og det er ikke mere end billigt, at han nu ogsaa faar at høre, hvorledes Silvio hævnede sig.«

Greven skjød en Lænestol hen til mig, og jeg hørte paa ham med den mest spændte Opmærksomhed.

»Jeg giftede mig for fem Aar siden. Den første Maaned — Hvedebrødsdagene — tilbragte jeg her paa mit Gods. Til dette Hus knytter sig Erindringen om de lykkeligste men ogsaa om de uhyggeligste Øjeblikke i mit Liv.

En Aftenstund vare vi redne ud. Min Hustrus Hest blev sky. Hun blev bange, steg af og bad mig føre hendes Hest tilbage ved Tøjlen, medens hun selv gik hjem tilfods. Da jeg kom hjem, saa jeg en Kaleche holde for Døren. Man meldte mig, at en Herre ventede paa mig i mit Kabinet, og at han ikke vilde nævne sit Navn men kun havde sagt, at han var kommen i Anledning af en Forretningssag. Jeg gik ind og saa i Skumringen en langskæg-

get Mand, der var helt bedækket med Støv. Han stod ved Kaminen dér. Jeg gik hen til ham og forsøgte at komme paa, hvem han var.«

»Du kjender mig ikke igjen, Greve?« sagde han med rystende Stemme.

»Silvio!« raabte jeg.

Og jeg tilstaar, jeg følte Haarene rejse sig paa mit Hoved.

»Ja, det er mig«, vedblev han. »Jeg har et Skud tilgode. Jeg kommer for at kræve mit Tilgodehavende. Er Du parat?«

Jeg saa en Pistol stikke frem af hans Lomme. Jeg afmaalte tolv Skridt, stillede mig hen i Krogen dér og bad ham skynde sig, inden min Hustru kom. Han ventede lidt og forlangte Lys. Da dette var bragt, lukkede jeg Døren og gav Ordre til ikke at lade nogen komme ind. Saa anmodede jeg ham igjen om at skyde. Han løftede Pistolen og sigtede .... Jeg talte Sekunderne. Jeg tænkte paa hende .... Et rædselsfuldt Øjeblik forløb, ... saa sænkede Silvio Pistolen.

»Det gjør mig ondt«, sagde han, »men min Pistol er ikke ladt med Kirsebærstene .... Men« .... sagde han videre, »dette her er ikke nogen Duel, det er et Mord. Jeg er ikke vant til at skyde paa en værgeløs Mand. Lad os

begynde forfra, og lad os kaste Lod om, hvem der har første Skud!«

Det løb rundt for mig .... Jeg tror, jeg afviste Forslaget; .... men alligevel; ... den anden Pistol blev virkelig ladet. Vi rullede to Papirstrimler sammen og lagde dem i den samme Hue, som jeg engang havde gennemboret med min Kugle. Vi trak Lod, og jeg vandt igjen.

»Du har et fordømt Held, Greve!« sagde han med en Latter, jeg aldrig skal glemme.

Jeg vèd ikke, hvad der foregik med mig, eller hvorledes det lykkedes ham at faa mig til at skyde. Men jeg skjød — og traf Maleriet dér.

Greven pegede paa det gjennemhullede Landskab. Hans Ansigt var under Fortællingen blevet højrødt, Grevinden var hvidere end sit Lommetørklæde, og jeg havde svært ved at undertrykke et Skrig.

»Jeg skjød altsaa,« vedblev Greven, »og Gud været lovet, jeg fejlede ... Saa sigtede Silvio ... (I dette Øjeblik havde han et forfærdeligt Udseende). Pludselig gik Døren op. Mascha styrtede ind og kastede sig om min Hals. Hendes Komme gav mig mit Mod tilbage.

»Min Skat,« sagde jeg, »ser Du da ikke, at det er en Spøg, vi have for? Hvor Du dog er forskrækket! Gaa, gaa, drik et Glas Vand, og kom

saa tilbage. Jeg vil saa forestille Dig en god, gammel Ven og Kammerat.«

Mascha var uvis om, hvad hun skulde tro.

»Er det sandt, hvad min Mand siger?« spurgte hun, idet hun vendte sig til den skrækkelige Gjæst. »Er det sandt, drejer det sig her virkelig kun om en Spøg?«

»Han spøger altid, Grevinde«, svarede Silvio; »en Dag gav han mig for Spøg en Ørefigen, i Spøg skjød han en Kugle gjennem min Hue, og stadig spøgende har han nu igjen skudt paa mig . . . Nu kunde det være paa Tiden, at ogsaa jeg engang tillod mig en lille Spøg . . .«

Med disse Ord vilde han tage Sigte paa mig — i min Hustrus Nærværelse!

Mascha kastede sig for Silvios Fødder.

»Staa op, Mascha, skammer Du Dig dog ikke?« raabte jeg rasende. »Og De, min Herre, naar vil De gjøre en Ende paa denne uværdige Komedie? Vil De skyde eller vil De ikke?«

»Jeg skyder ikke«, svarede Silvio. »Jeg har nu opnaaet, hvad jeg ønskede. Jeg vilde en Gang se Dig bange og forvirret. Jeg har tvungen Dig til at skyde paa mig; mere forlanger jeg ikke. Jeg vèd, at Du ikke vil glemme mig, jeg overlader Dig til din Samvittighed.«

Han gik til Døren. Men paa Trinet blev han staaende, kastede et hurtigt Blik paa det

gjennemskudte, Billede og næsten uden at sigte affyrede han, idet han gik, Pistolen i Retning af Maleriet.

Min Hustru besvimede. Tjenerne turde ikke holde den fremmede tilbage men stirrede forfærdede paa ham. Han gik ud paa Trappen og kaldte paa sin Kudsk, og før jeg fik min fulde Aandsnærværelse tilbage, var han kjørt.«

Greven tav.

Paa denne Maade lærte jeg Udgangen at kjende paa den Sag som i sin Tid havde optaget mig saa meget. Jeg har aldrig senere gjenset Helten i denne Historie. Man har fortalt mig at Silvio kort Tid efter stillede sig i Spidsen for en Afdeling Heterister, og at han faldt i Slaget ved Skulleni.

Adelsdamen som Bondepige.

I et af vore fjernest liggende Gouvernementer boede Ivan Petrowisch Berestoff. I sin Ungdom havde han tjent i Garden, og Anno 1797 tog han Afsked fra Tjenesten. Han flyttede ud paa Landet til sit Gods og opholdt sig dér til sin Død. Han var gift med en fattig adelig Dame. Hun døde i Barselseng, medens han netop var paa Rejse for at inspisere sine Ejendomme. Han søgte ved huslige Beskjæftigelser at trøste sig over Tabet af Hustruen. Han byggede sig et nyt Hus efter sit eget Hoved og anlagde en Klædefabrik; han bragte sine forviklede Pengesager i Orden, og lidt efter lidt ansaa han sig selv for den fornuftigste Mand i hele Evropa, en Opfattelse, som hans Naboer, naar de, hvad jævnligt skete, indkvarterede sig paa Godset med samt deres Familjer og Hunde, rolig lod ham beholde.

De Søgnedage bar han en Plüschjakke og Søn- og Helligdage en Frakke, hvortil Klædet var leveret fra hans egen Fabrik. Han besørgede selv hele Godsets Regnskabsføring og læste intet uden »Senatstidende«.

Han var almindelig afholdt, ihvorvel man ansaa ham for noget stolt. Hans nærmeste Nabo, Gregor Iwanowitsch Muromski, var den eneste, som ikke kunde komme ud af det med ham.

Muromski var en russisk Landadelsmand af den gode gamle Slags. Da han i Moskau havde forødt største Delen af sin Formue og var bleven Enkemand, trak han sig, tilbage til sit Gods, — det eneste han endnu havde tilbage, — og fortsatte dér sine Ekstravagancer om end paa anden Maade end før. Han anlagde en engelsk Park, hvorpaa han ofrede omtrent alt, hvad han havde tilbage. Han lod sine Staldkarle klæde som Jockeyer og forskrev en engelsk Gouvernante til sin Datter. Markerne drev han efter engelsk Mønster.

Men »med fremmed Mel lader russisk Brød sig ikke bage«; medens hans Udgifter stege, toge hans Indtægter af. Men desuagtet ansaa man ham dog ikke for nogen Tosse: Han var den første blandt Gouvernementets Godsejere, som havde forstaaet Knebene med at skaffe sig Prioriteter i sin Ejendom hos Overformynderiet, —

noget, som paa den Tid blev anset for en overordentlig indviklet og vanskelig Historie. Blandt dem, der saa skjævt til ham, var Berestoff, og denne lagde aldrig Fingrene imellem, naar han talte om ham. Had til alt nyt var et fremtrædende Træk i Berestoffs Karakter. Han var ikke i Stand til at forlige sig med Naboens anglomanske Tendenser og søgte hver Lejlighed, han kunde finde, til at holde sig op over ham.

Naar han viste en fremmed om paa sit Gods, og denne saa roste Driften, svarede han med et ironisk Smil:

»Ak ja! hos mig gaar det ikke til som hos min Nabo, Muromski. Jeg har ikke Raad til at ødsle paa engelsk Manér! Jeg er tilfreds, naar jeg blot paa god, gammel russisk Vis kan holde Sulten ude.«

Disse og lignende Udtalelser kom Muromski for Øre, — naturligvis udbedrede og udpyntede efter Omstændighederne. Anglomanen kunde lige saa lidt finde sig i Kritik som Journalisterne. Han rasede og skjældte Berestoff ud for Bagvadsker, Bjørn og Provinsialist.

Paa denne Fod stode de to Godsejere med hinanden, da Berestoffs Søn kom hjem. Han var bleven opdraget paa Universitetet i X og vilde nu være Officer, men dette modsatte Faderen sig bestemt. For Civiltjeneste havde

den unge Mand aldeles ingen Smag. Ingen af dem vilde give efter, og saaledes levede den unge Alexis indtil videre paa Landstedet som Baron, medens han dog, for alle Tilfældes Skyld, lod sin Knebelsbart vokse. (Den Gang maatte kun Militæret bære Knebelsbart).

Alexis var en rigtig brav og flink Fyr, og det vilde sandelig have været baade Synd og Skam, om han aldrig skulde komme til at vise sin slanke Figur i en stram Uniform, og om han skulde tilbringe sin Ungdom med at pløje kjedsommelige Kontorakter i Stedet for at muntre sig paa Ryggen af en Hest. Naboerne, som paa Jagten altid saa ham i første Række uden Hensyn til Vej og Sti, vare enige om, at der aldrig blev en dygtig Embedsmand af ham. De unge Damer iagttoge ham nysgjerrig og sendte ham nu og da et stjaalent Blik. Men Alexis bemærkede det ikke, og de tilskreve hans Ufølsomhed overfor deres smaa Tilnærmelser et eller andet hemmeligt Kjærlighedsforhold. Og denne Antagelse bestyrkedes ved en mystisk Korrespondance, han førte med en vis Person i Moskau. Man havde faaet fat paa en Afskrift af Adressen, der gik om fra Haand til Haand og lød som følger: »Til Akulina Petrowna Kurotschim, Moskau, vis à vis Alexisklosteret, hos Kobbersmed Sameljeff. —

Man anmodes venligst om at aflevere dette Brev til A. N. R.«

De Læsere, som ikke have levet paa Landet, kunne ikke gjøre sig nogen Forestilling om, hvor fortryllende saadanne unge Provindsdamer kunne være. Opvoksede i den reneste Luft under Skyggen af Skovenes og Havernes Træer, hente de deres Livserfaring og Verdenskundskab udelukkende fra Bøger. Ensomheden, Friheden og Læsningen udvikle tidlig Følelser og Lidenskaber, som vore Byskjønheder aldeles ikke kjende. For unge Damer paa Landet er bare Lyden af et Par Postklokker en usædvanlig Tildragelse; en Tur til en Naboby regnes for en Begivenhed i deres Liv, og naar en fremmed kommer til Egnen, efterlader et saadant Besøg ofte Erindringer for hele Livet. Naturligvis vil nok en og anden gjøre sig lystig over deres Ejendommeligheder, men fordi en overfladisk Iagttager giver sig til at more sig over dem, derfor kan han dog ikke berøve dem deres virkelige Fortrin, blandt hvilke Karakterens Uafhængighed staar i første Række. Og uden denne Egenskab, — mener Jean Paul, — gives der overhovedet ikke nogen menneskelig Storhed. Hovedstædernes Damer faa maaske en bedre Opdragelse, men Omgangen med mange Mennesker glatter

Karakterejendommelighederne ud og gjør Sjælen ligesaa tom som et Dukkehoved. Dette være sagt uden al Ros eller Daddel; »nota nostra manet«, som en gammel lærd har sagt.

Man kan godt forestille sig det Indtryk, Alexis maatte komme til at gjøre paa vore unge Damer. Han var den første, der præsenterede sig for dem med mørk Mine og »Weltschmerz«-Præg, den første, der konverserede dem om et forspildt Liv og om bristede Illusioner; — og for at gjøre det hele komplet bar han en Ring med et Dødningehoved. Saadant noget var fuldkommen nyt paa Landet.

De unge Damer var helt tossede efter ham.

Men Lisa, — eller Betsy, som Muromski plejede at kalde hende, — Anglomanens Datter, var spesielt indtagen i ham. Familjerne omgikkes ikke. Hun havde endnu ikke set Alexis, og dog var han allerede Ämnet for alle hendes smaa Naboerskers Samtaler. Hun var sytten Aar gammel. Hendes sorteblaa Øjne oplivede hendes mørke Teint og det smukke Ansigt. Hun var eneste Datter og naturligvis meget forkjælet. Hendes Kaadhed og evindelig gode Humør henrykte Faderen og bragte Gouvernanten til Fortvivlelse. Gouvernanten, — Miss. Jackson, — var en indbilsk Frøken paa fyrretyve Aar, hun sminkede hver Dag sit Ansigt og

malede sine Øjenbryn, læste to Gange om Aaret »Pamela«, fik et Honorar af 2000 Rubler og kjedede sig gudsjammerlig i vort barbariske Rusland.

Lisa blev opvartet af Nastja, der, — skjønt hun var ældre, — dog var lige saa kaad og vild som sin Frøken. Lisa holdt meget af hende. Med faa Ord: Nastja var en langt vigtigere Person paa Muromskis Gods, end en betroet Kammerpige er det i en fransk Komedie.

»Maa jeg faa Lov at gaa ud idag, Frøken?« spurgte Nastja, medens Lisa klædte sig paa.

»Ja, — hvor vil Du hen?«

»Til Tugilowo, hos Berestoffs. Kokkens Kone har Fødselsdag idag og bad mig igaar komme til Middag.«

»Hvor er det dog underligt«, sagde Lisa; »Herskaberne ere Uvenner, men Tjenestefolkene staa paa den venskabeligste Fod med hinanden.«

»Hvad bryde vi os om Herskaberne?« vedblev Nastja; »og desuden tjener jeg jo Dem, Frøken, og ikke Deres Fader. De og den unge Berestoff have jo ikke noget udestaaende, lad blot de gamle slaas, naar det kan more dem.«

»Se at træffe Alexis Berestoff, lille Nastja, og fortæl mig, hvad det er for en Fyr, og hvordan han ser ud.«

Nastja lovede det, og Lisa ventede utaalmodig paa, at hun skulde komme hjem. Endelig henimod Aften kom hun.

»Ja, Lisaweta Gawrilowna,« sagde hun, da hun traadte ind til sin Frøken, »nu har jeg ordentlig taget Maal af den unge Berestoff, kan De tro. Vi have været sammen hele Dagen.«

»Hele Dagen! Men saa fortæl dog, fortæl, fortæl, fortæl!«

»Naar De saa gjerne vil, skal jeg fortælle det altsammen. Vi gik altsaa derhen, jeg, Anissja Jegorowna, Nemila, Dunka....«

»Spring det over, det véd jeg. Og saa?«

»Nej, De maa virkelig lade mig fortælle alting i ordentlig Sammenhæng. Vi kom altsaa ved Middagstid, Stuen var fuld af Folk. Der var Kolbonskis, Sacharanskis, Skriverens Kone med sine Døtre, Clupinskis — —.«

»Naa, og Berestoff?«

»Men saa vær dog taalmodig, Frøken!... Saa gik vi tilbords. Skriverens Kone sad paa Ærespladsen og jeg ved Siden af hende —; Døtrene mulede, men hvad brød jeg mig om det....«

»Min Gud, Nastja, hvor Du er kjedsommelig med alle dine Enkeltheder.«

»Men De er da ogsaa altfor utaalmodig, Frøken! Vi gik altsaa fra Bordet, ... hele tre Timer sade vi til Bords, ... til Dessert fik vi blaat, rødt og stribet Syltetøj. Da vi gik frabords, løb vi ud i Haven og spillede Ring, og den unge Herre var med.«

»Naa, er han saa saa smuk, som man siger?«

»Vidunderlig, aldeles dejlig, Frøken, høj, slank, med røde Kinder — — —.«

»Røde Kinder, nej virkelig? Og jeg, som troede, han var bleg. Og hvem ligner han saa? Var han trist og grublende, eller — — —?«

»Nej, hvor vil De hen? — Aldrig i mit Liv har jeg truffen et fornøjeligere og livligere Menneske. Han havde sat sig i Hovedet, at han vilde lege med os.«

»Lege med Jer! Det er umuligt!«

»Umuligt! Nej ikke paa nogen Maade umuligt. Og hvad mere er, han løb efter os og vilde kysse os.«

»Sig, hvad Du vil, Nastja, men fortæl mig ikke det; det kan ikke være sandt!«

»Jo, den skjæreste Sandhed! Jeg slap med Nød og neppe fra ham. Han vilde hele Tiden være sammen med mig og kysse mig.«

»Men man siger jo, at han er forelsket og ikke ser paa noget Menneske.«

»Det kjender jeg ikke noget til. Hvad mig angaar, da saa han endogsaa overordentlig meget paa mig, og det samme gjorde han paa Tornja, paa Skriverens Datter og paa Pascha Kelbinski. Men hvad Ret er, skal Ret være: Han gik ikke en eneste Gang for vidt, han fornærmede ingen. Hvor var han dog elskværdig!«

»Men det var da nogle højst besynderlige Historier! Og hvad siger man saa om ham hjemme hos ham selv?«

»Man siger, at han er en meget smuk Herre, — saa god og saa munter. Kun én Ting har man at udsætte paa ham; — han løber for meget efter Pigerne. Men det betyder ingen Ting, han bliver saamænd nok solidere med Tiden.«

»Jeg vilde forskrækkelig gjerne se ham«, sagde Lisa med et Suk.

»Og hvad vilde der vel være i Vejen for det? Tugilowo ligger jo kun tre Verster herfra. Spasér eller rid en lille Tur i den Retning, saa vil De nok møde ham. Han plejer at gaa paa Jagt hver Morgen.«

»Nej, — det gaar ikke an. Han kunde let tro, jeg gik efter ham. Og desuden ved Du jo, at hans og min Fader ligge i Strid med hinanden, og det er en Grund saa god som ti til, at jeg ikke tør gjøre hans Bekjendtskab ....

Men, Nastja ... ved Du hvad? Jeg faar en Idè: Jeg vil klæde mig ud som Bondepige.«

»Det er et udmærket Indfald! Tag en grov Særk og en Sarafan paa, og gaa saa uden videre til Tugilowo. Jeg vil holde ti mod én paa, Frøken, at Berestoff nok skal faa Øje paa Dem.«

»Og jeg taler jo saa brillant Bondesprog. Aa, Nastja, kjære Nastja, det var virkelig et ypperligt Indfald!«

Og Lisa sov ind, fast bestemt paa at ville udføre sin Plan. Den næste Morgen overvejede hun endnu en Gang sit Forehavende frem og tilbage og sendte saa straks Bud til Kjøbmanden efter noget grovt Lærred, noget blaat Nanking og nogle Messingknapper. Med Nastjas Hjælp syede hun sig en Særk og en Sarafan, lod alle Pigerne tage fat paa Syningen, og da Aftenen kom, var det hele istand. Lisa prøvede sin ny Pynt for Spejlet og tilstod i sit stille Sind, at hun aldrig havde set saa nydelig ud som i dette Kostyme. Hun hørte sig endnu en Gang i sin Rolle, gjorde et dybt Kniks, rystede flere Gange paa Hovedet, — øvede sig i Bondedialekten og lagde Armene over Ansigtet, naar hun lo. Nastja var fuldstændig tilfreds med det altsammen.

Kun et voldte hende Vanskelighed: Hun forsøgte at gaa paa bare Fødder over Gaarden, men Tornene stak hendes fine smaa Fødder, og Stenene og Sandet generede hende forskrækkelig. Men Nastja vidste Raad. Hun tog Maal af Lisas Fødder og løb hen til Hyrden Trofin og bad ham besørge et Par Bastsko efter det Maal, hun gav ham.

Næppe gryede det ad Dag den næste Morgen, saa var Lisa vaagen. Hele Huset sov endnu. Nastja ventede paa Trofin ved Porten. Hornet lød, og hun saa Kvæget drives op forbi Hovedbygningen. Da Trofin mødte Nastja, gav han hende et Par smaa, brogede Bastsko, som Nastja betalte ham med en halv Rubel. Lisa havde imidlertid fuldendt Omklædningen, og efter at hun sagte havde givet Nastja Instruktioner med Hensyn til Miss Jackson, smuttede hun ned ad Bagtrappen, løb gjennem Haven og ud paa Marken.

Morgenrøden farvede allerede den østlige Horisont, og de guldbræmmede Skystriber ventede paa Solen, som Hoffolk, der vente paa deres Konge. Den klare Himmel, den friske Morgen, Duggen, den milde Vind og Fuglesangen fyldte Lisas Hjærte med en barnlig Glæde. Frygten for at møde et kjendt Ansigt syntes at give hendes Fødder Vinger.

Da hun naaede den lille Skov i Udkanten af Faderens Ejendom, sagtnede hun Farten. Her besluttede hun at vente paa Alexis.

Hendes Hjærte bankede stærkt, hun vidste knapt selv hvorfor. Men er det ikke netop Frygten, der følger med vore ungdommelige Letsindigheder, som giver dem deres fulde Tillokkelse? Lisa gik ind i Skovens allerdybeste Mørke. En dæmpet, sagte Susen, der ligesom gav Ekko i det fjerne, syntes at byde den unge Pige Velkommen herude. Hendes Munterhed tabte sig en Smule, og lidt efter lidt faldt hun hen i søde Drømmerier.... Hun tænkte, ... ja — hvorledes beskrive Tankerne hos en syttenaars Pige, der en Foraarsmorgen ganske tidlig ene færdes i en Skov? Tankefuld gik hun videre ad Skovstien, da hun med ét opskræmmedes af en Hunds Gjøen. Lisa udstødte et Skrig. Pludselig hørte hun en Stemme, som raabte:

»Couche! Spogar, couche«!....

Og i samme Øjeblik dukkede en ung Jægersmand frem fra et Buskads.

»Vær ikke bange, mit kjære Barn«, sagde han til Lisa, »Hunden bider ikke.«

Lisa var allerede kommen sig fra sin Forskrækkelse og forstod straks at benytte sig af Omstændighederne.

»Men, naadige Herre«, sagde hun og hyklede baade Forlegenhed og Frygt, »jeg er alligevel saa bange; se blot, hvor glubsk den ser ud, den kunde fare løs paa mig igjen.«

Alexis, — Læseren vil allerede have gjenkjendt ham, — havde imidlertid opmærksom betragtet den unge Bondepige.

»Jeg skal følge Dig, hvis Du er saa bange«, sagde han til hende. »Du har vel ikke noget imod at følges med mig?«

»Hvem skulde kunne forbyde Dig at følge mig?« svarede Lisa. »Enhver har sin Frihed, og Vejen er for alle.«

»Hvor kommer Du fra?«

»Fra Prilutschina, Herre! Jeg er Smeden Wassillis Datter; — jeg er gaaet ud for at samle Svampe.« (Lisa havde en Kurv med sig).

»Og Du, Herre, Du er vel fra Tugilowo?«

»Det var rigtig gjættet«, svarede Alexis. »Jeg er den unge Herres Kammertjener.«

Alexis vilde gjøre sin og sin Ledsagerindes Livsstilling mere lige. Men Lisa saa paa ham og lo.

»Der løj Du, Herre,« sagde hun. »Jeg er ikke saa dum, som Du tror. Jeg kan godt se, at Du er den unge Herre selv.«

»Hvorpaa kan Du se det?«

»Paa al Ting.«

»Hvad mener Du med det?«

»Og Du tror ikke, at jeg kan skjelne Herren fra Tjeneren? Du er anderledes klædt, Du taler ogsaa anderledes, og Du kaldte jo nylig paa din Hund paa et fremmed Sprog.«

Alexis fandt mere og mere Behag i Lisa, og da han ikke plejede at gjøre mange Omstændigheder med de unge Bønderpiger, vilde han straks kysse hende. Men Lisa sprang tilside og paatog sig pludselig en saa streng Mine, at Alexis maatte smile. Imidlertid gjorde han ikke flere Tilnærmelser.

»Hvis Du ønsker, at vi skulle blive ved at være gode Venner«, sagde hun med Værdighed, »saa maa jeg bede Dig ikke oftere forglemme Dig selv.«

»Hvem i al Verden har lært Dig et saadant Sprog?« spurgte Alexis leende. »Skulde det mon være min lille Veninde Nastja, Jeres unge Frøkens Kammerpige? Slaar Kulturen nu ind paa saadanne Veje?«

Lisa mærkede, at hun var gaaet ud af Rollen og rettede sig straks.

»Men hvad tænker Du dog paa?« sagde hun. »Tror Du maaske ikke, jeg har været i fornemme Huse? Jo, Du kan være vis paa, jeg har baade

hørt og set adskilligt i mine Dage — —. Men naar jeg saadan skal staa og snakke med Dig, faar jeg jo ingen Svampe. Gaa nu din Vej, Herre, og lad mig gaa min. Lev vel....«

Og Lisa vilde gaa.

Alexis greb hendes Haand.

»Hvad hedder Du, min Skat?«

»Akulina«, svarede Lisa, idet hun forsøgte at slippe Alexis' Tag.

»Lad mig gaa, Herre, det er paa Tide, jeg ser at komme hjem.«

»Naa, min lille Akulina, stol Du kun' paa, jeg nok skal finde din Fader Wassili.«

»For Guds Skyld, Herre, gjør ikke det«, udbrød Lisa ivrig, »hvis de hjemme faa at vide, at jeg har spaseret med en ung Herre, saa gaar det mig ilde. Fa'er slaar mig ihjel.«

»Men det nytter ikke, jeg vil og maa træffe Dig igjen.«

»Ja, saa véd jeg ikke bedre, end at jeg kommer herud igjen en anden Dag og samler Svampe.«

»Naar?«

»Vi kan jo sige imorgen.«

»Sødeste Akulina, hvor gjerne vilde jeg dog kysse Dig, bare jeg turde! Altsaa kommer Du imorgen paa samme Tid?«

»Ja.«

»Og Du narrer mig ikke?«

»Nej«.

»Sværg mig til, at Du kommer!«

»Ved den hellige Fredag, jeg lover Dig at komme.«

De gik hver sin Vej. Lisa ilede ud af Skoven, løb over Markerne, stjal sig ind i Haven og styrtede over Hals og Hoved til Vagthuset, hvor Nastja ventede hende. Dér skiftede hun Klæder, gav usammenhængende Svar paa Nastjas utaalmodige Spørgsmaal og gik lige ind i Dagligstuen. Bordet var dækket, Frokosten var anrettet, og Miss Jackson, som allerede var malet og fikset op med alle sine Sløjfer og Baand, skar sig nogle tynde Skiver Brød. Faderen roste Lisa, fordi hun havde været saa tidlig paa Benene.

»Intet er sundere end at staa op med Solen«, sagde han.

Og saa citerede han af engelske Tidsskrifter flere Eksempler paa Folk, der havde naaet en høj Alder; og han tilføjede, at ingen af dem, der var bleven over hundrede Aar gammel, havde nydt Spiritus, og at de alle vare staaede op med Solen, baade Vinter og Sommer. Lisa hørte næppe paa ham. I Tankerne gjennemgik hun endnu en Gang alt, hvad hun havde oplevet denne Morgenstund; hun gjenkaldte sig sin Samtale med den unge Jæger, og

hendes Samvittighed begyndte at gjøre hende Bebrejdelser. Forgjæves søgte hun at faa sig selv til at tro, at hendes Underholdning ikke havde overskreden passende Grændser, og at hendes Paafund ikke vilde drage videre Følger efter sig.

Samvittigheden talte dog stærkere end Fornuften. Løftet, hun havde givet om at komme igjen den næste Dag, pinte hende over al Beskrivelse, og hun var fast besluttet paa ikke at holde sin højtidelig aflagte Ed. Men saa kom hun til at tænke paa, om ikke Alexis, hvis hun nu udeblev, kunde falde paa at opsøge Smeden Wassilis Datter, den virkelige Akulina, — et stort, tykt, koparret Pigebarn, — og paa denne Maade komme hende paa Sporet. Hun gøs ved at tænke herpaa, og efter nøjere Overvejelse mente hun til syvende og sidst, at det fornuftigste hun kunde gjøre, var at indfinde sig til Mødet i Skoven den næste Dag.

Alexis var henrykt over at have truffen den unge Pige, og hele Dagen tænkte han paa sit ny Bekjendtskab. Billedet af den mørke Skjønhed forlod ham ikke engang i Søvne. Det var næppe begyndt at gry ad Dag den næste Morgen, før han var fuldt paaklædt. Han gav sig ikke Tid til at lade sin Bøsse, men skyndte sig med Spogar afsted til Stævnemødet.

Omtrent en halv Time gik med utaalmodig Venten. Endelig saa han gjennem Buskadset en blaa Sarafan og ilede sin dyrebare Akulina imøde. Hun smilede over hans Henrykkelse ved at gjense hende; — men Alexis saa straks, at hendes Ansigt bar Spor af Sorg og Bekymring, og vilde absolut vide, hvorfor hun var bedrøvet.

Lisa svarede, at hun bar sig letsindig ad, og at hun fortrød, hvad hun havde gjort; derfor var hun bedrøvet. Hvis det ikke var, fordi hun vilde holde sit Løfte, var hun ikke kommen, men dette Møde maatte ogsaa blive det sidste, og hun bad ham lade hende gaa, og afbryde et Bekjendtskab, der ikke vilde føre til noget godt for nogen af dem.

Alt dette sagde hun i Bondedialekt, naturlig og ligefrem. Men Tankerne og Følelserne, hvorfra hendes Ytringer havde deres Udspring, vare for en simpel Bondepige saa usædvanlige, at de maatte sætte Alexis i stor Forbavselse. Han opbød sin hele Veltalenhed for at faa Akulina fra sin Beslutning; han besvor hende at stole paa ham, — hans Hensigter vare de reneste og bedste, han lovede, at hun aldrig skulde komme til at fortryde, hvad hun gjorde, og bønfaldt hende om ikke at berøve ham hans eneste Haab. Han talte med virkelig Lidenskab

og var i dette Øjeblik oprigtig forelsket i Pigen.

Lisa hørte i Tavshed paa ham.

»Vil Du love mig«, svarede hun, »aldrig at opsøge mig i Landsbyen og aldrig at spørge nogen om mig? Og vil Du love mig ikke at søge at træffe mig paa andre Tider og Steder end dem, jeg selv bestemmer?«

Alexis vilde sværge ved den hellige Fredag, men hun holdt ham smilende tilbage.

»Jeg bryder mig ikke om din Ed«, sagde hun »dit Ord er mig nok.«

Saa gik de samtalende med hinanden omkring i Skoven, indtil Lisa endelig afbrød ham og sagde: »Nu er det paa Tide at gaa hjem.«

De skiltes, og da Alexis var bleven ene, søgte han forgjæves at forklare sig, hvorledes det kunde gaa til, at en simpel Bondepige, hvem han kun havde truffen to Gange i sit Liv, kunde faa en saadan Magt over ham. Forholdet til Akulina havde Nyhedens hele Charme for ham, og skjøndt han fandt de Vilkaar, den mærkelige Bondepige havde stillet, taabelige nok, faldt det ham dog ikke med en Tanke ind at ville bryde sit Ord. Sagen var den, at Alexis, til Trods for den ulykkesvarslende Ring, han havde lagt sig til, tiltrods for den hemmelighedsfulde Korrespondance, han førte,

og tiltrods for alle hans græsselige Sjælsskuffelser og Idealer, var en i Bund og Grund brav og ufordærvet Yngling med Hjærtet rigt modtageligt for rene, uskyldige Glæder.

Hvis jeg kunde følge min Trang, saa vilde jeg nu udførlig fortælle om, hvorledes de to unge traf hinanden, hvorledes de lidt efter lidt fik Tillid til hinanden og kom til at holde af hinanden, hvad de toge sig til, og hvorom de talte. Men jeg frygter for, at den største Del af mine Læsere ikke vil dele min egen Fornøjelse ved at kunne fortælle om dette. I Almindelighed ere saadanne Enkeltheder trættende og kjedelige, og jeg vil derfor springe dem over og blot i al Korthed berette, at der knap var gaaet to Maaneder, før Alexis var haabløst forelsket, og at Lisa, der var mere tilbageholdende, ingenlunde var mindre betagen. Begge vare de lykkelige i Nuet og brøde sig kun lidt om Fremtiden.

Tanken om at gifte sig var ofte falden dem ind, uden at de dog havde berørt dette for hinanden. Grunden var tydelig nok: Hvor meget Alexis end holdt af sin lille Akulina, — han var dog ikke i Stand til at glemme den Afstand, der skilte ham fra den fattige Bondepige, og Lisa paa sin Side tænkte jo paa Stridighederne mellem deres Familjer og øjnede ingen

Udvej til at faa dem bilagte. Imidlertid smigrede det hendes Egenkjærlighed i al Hemmelighed at forestille sig det romantiske i at se Stamherren til Tugilowo for Fødderne af Smedens Datter.

Saa skete der en skjøn Dag noget, der saa ud til at skulle blive skjæbnesvangert for deres Idyl.

En klar, kold Morgen, — en af disse Morgener, som vort russiske Efteraar har saa mange af, — red Berestof senior ud i Følge med tre Jagthunde, en Lakaj og nogle Klappere. Paa samme Tid lod Muromski, hvem det herlige klare Vejr havde sat i godt Humør, sin korthalede Ridehest sadle og red sig netop paa samme Tid en Tur omkring paa sit »engelske« Gods. Da han nærmede sig den lille Skov, fik han Øje paa sin Nabo, som sad stolt til Hest indsvøbt i sin Ræveskinds Pels og ventede paa en Hare, som han var paa Spor efter og som Klapperne netop søgte at jage ud af Buskadset. Hvis Muromski havde kunnet forudse dette Møde, vilde han sikkert have vendt om; men som det nu traf sig, befandt han sig med ét kun i et Bøsseskuds Afstand fra sin Nabo, og der var altsaa intet Valg. Som dannet Evropæer red Muromski sin Fjende imøde og hilste høflig paa ham.

Berestoff besvarede hans Hilsen omtrent med samme Ivrighed, som den, hvormed en dresseret Bjørn under sin Herres Pidsk hilser paa et højtæret Publikum.

I samme Moment foer Haren ud af Budskadset og løb ud paa Marken. Berestoff og Lakajen brølte omkap, pudsede Hundene paa Haren og fulgte selv efter i strakt Galop. Muromskis Hest, der ikke havde været paa Jagt før, blev sky og foer afsted. Muromski ansaa sig for en god Jæger, gav Tøjlerne løs og lykønskede sig allerede til den gunstige Lejlighed, Situationen havde givet ham, til uden videre Ceremonier at slippe bort fra Mødet med Naboen.

Men da Hesten skulde passere en Grøft, som den ikke havde været opmærksom paa, gjorde den et pludseligt Spring til Siden og kastede sin Rytter af. Muromski faldt tungt paa den frosne Jord, han følte Smerter og blev liggende, idet han forbandede sin korthalede Hest, der, straks efter at den havde kastet ham af, var kommen til Besindelse og var standset i sit vilde Løb.

Berestoff red hen til sin Nabo og spurgte, om han var kommen til Skade. Imidlertid kom Lakajen trækkende med Hesten. Han hjalp Muromski op, og Berestoff bad ham følge

med sig hjem. Muromski syntes ikke, han kunde afslaa Opfordringen, og paa denne Maade vendte saa Berestoff hjem fra sin Ekspedition førende sin saarede Modstander med sig som et Slags Krigsbytte.

De to Naboer spiste Frokost sammen og underholdt sig paa helt venskabelig Maade. Muromski bad Berestoff overlade ham sin Vogn, da de Smerter, Faldet foraarsagede ham, ikke godt tillode ham at sætte sig tilhest igjen.

Berestoff fulgte ham til Vognen, og Muromski vilde ikke tage Afsked, før han havde faaet Naboens Løfte om, at han og Alexis næste Dag vilde spise til Middag hos ham paa Prilutschina. At en korthalet Krikke pludselig havde givet sig til at løbe løbsk, syntes saaledes at skulde blive Anledning til, at to gamle Modstandere forsonede sig med hinanden.

Lisa løb sin Fader imøde.

»Hvad betyder det, Papa?« spurgte hun overrasket. »Hvorfor halter Du? Hvor er Din Hest, og hvem tilhører denne Vogn?«

»Det vil Du umulig kunne gjætte, mit Barn«, svarede Faderen, og fortalte hende, hvad der var sket.

Lisa vilde næppe tro sine egne Øren. Men Faderen gav hende ikke Tid til videre Betragtning og fortalte fremdeles, at de to Naboer,

Faderen og Sønnen, næste Dag kom til Middag hos dem.

»Hvad er det, Du siger?« raabte hun og blegnede. »Berestoffs skal spise her imorgen? Ja Fader, gjør Du, hvad Du vil, men jeg vil ialfald ikke være tilstede.«

»Er Du fra Sands og Samling?« udbrød Faderen. »Naar er Du bleven saa bange af Dig? Eller vil Du gjemme paa dit Familjehad som en anden Romanfigur? Gjør Dig nu blot ikke latterlig, Lisa!«

»Nej, Papa, for ingen Pris i Verden vil jeg gaa ind paa at vise mig for Berestoffs.«

Faderen trak paa Skuldren, og da han godt nok vidste, at med Modsigelser kom han ingen Vegne, tav han og gik til Sengs.

Lisa skyndte sig op paa sit Værelse og kaldte paa Nastja. De raadslog længe frem og tilbage om, hvad der skulde gjøres. Hvad vilde Alexis dog tænke, naar han i hende gjenkjendte sin Akulina? Hvad vilde han tænke om hendes Opførsel, hendes Grundsætninger, hendes hele Karakter! Og dog, hvor gjerne vilde ikke Lisa have set, hvad Indtryk et saadant Møde vilde gjøre paa ham .... Pludselig fik hun et Indfald. Hun fortalte det til Nastja, og begge vare de henrykte over Planen og besluttede ubetinget at sætte den i Værk.

Den følgende Dag, ved Frokosten, spurgte Faderen hende, om hun bestandig var lige stædig.

»Papa«, svarede hun, »hvis Du absolut vil have det, saa skal jeg føje Dig; men kun paa én Betingelse: Hvad jeg end gjør, hvordan jeg end opfører mig, Du maa ikke skjænde paa mig, og ikke med en eneste Mine give mig din Uvilje eller Overraskelse tilkjende. Vil Du love mig det?«

»Igjen et nyt Indfald!« svarede Muromski hende. »Naa — lad gaa da! Gjør hvad Du vil, Du lille sortøjede Vildkat.«

Med disse Ord kyssede han hende paa Panden, og Lisa skyndte sig afsted for at træffe sine Forberedelser.

Præcis Klokken to kjørte en med seks Heste forspændt, gammel Familiekalekche ind paa Gaarden. Muromskis livréklædte Tjener hjalp den gamle Berestoff ud. Sønnen kom ridende i det samme, og begge gik de saa ind i Spisesalen, hvor Bordet allerede stod dækket.

Muromski modtog sine Gjæster med den mest udsøgte Elskværdighed og foreslog dem at spadsere en lille Tur i Haven før Bordet. Han førte dem gjennem de omhyggelig revne med Grus rigelig bedækkede Alleer.

Den gamle Berestoff tænkte paa al det Arbejde og al den Tid, som blev ødslet bort paa saa unyttige Ting, men han beholdt klogelig sine Tanker hos sig selv. Sønnen delte hverken Økonomens Mishag eller Anglomanens Begejstring, — hans Tanker vare hos Husets Datter, om hvem han allerede havde hørt saa meget, og som han nu utaalmodig ventede at faa at se. Skjøndt hans Hjærte, som vi jo vide, allerede var optaget, gjorde alligevel kvindelig Ungdom og Skjønhed stærkt Indtryk paa hans Indbildningskraft.

Da Selskabet var vendt tilbage til Dagligstuen, satte man sig gemytlig til rette, og medens de to Naboer passiarede om gamle Dage, grundede Alexis paa, hvilken Mine han skulde paatage sig i Lisas Nærværelse. Han bestemte sig for »kold Ligegyldighed« som den Form, der bedst vilde passe til Lejligheden, og han indrettede sig saa herpaa. Døren gik op; han vendte sig med en saadan Skjødesløshed, en saa overlegen Ligegyldighed, at det vilde have bragt Hjærtet til at banke hos den mest forhærdede Kokette. Men til alt Uheld var det Miss Jackson, og ikke Lisa, som traadte ind, og den sminkede og udstaferede Gouvernante gjorde et lille Kniks uden at se op og altsaa uden at bemærke Alexis' stramme, mili-

tæriske Buk. Han fik ikke Tid til at samle Kræfter til en ny Anstrængelse, thi i samme Øjeblik gik Døren op, og Lisa traadte ind.

Alle rejste sig. Faderen skulde lige til at forestille sin Datter for Gjæsterne, da han pludselig bed sig i Læberne ... Lisa, hans mørkøjede Lisa, ... hun var pudset indtil Brynene og sminket endnu stærkere end Miss Jackson. Et forlorent Haar, langt lysere end hendes eget, var paasat som en Paryk fra Ludvig den 14des Tid; Ærmer à la imbécille stak frem som Madame Pompadours Fiskebensskjørter; Taillen var saa snørt, at den dannede et X, og alle Moderens Diamanter, som heldigvis endnu ikke vare pantsatte, funklede paa Fingre, Hals og Øren.

Det var Alexis umuligt at gjenkjende sin Akulina under denne latterlige Forklædning. Hans Fader kyssede ærbødig Lisas Haand, og Alexis maatte følge hans Eksempel. Da han berørte de smaa hvide Hænder, forekom det ham, at de rystede. Samtidig fik han Øje paa hendes lille Fod, som hun i bevidst Koketteri strakte længere frem end strængt nødvendig. Haanden og Foden forsonede ham noget med hende. Hvad den røde og hvide Sminke angaar, saa maa vi bekjende, at han i sit Hjærtes Enfold ikke straks bemærkede den, og heller ikke

senere opdagede han den. Muromski huskede sit Løfte og gjorde sig Umage for at tage det hele ganske naturlig. Men Datterens Paafund morede ham i den Grad, at han flere Gange var ved at briste i Latter. Den affekterede Miss var derimod krænket. Hun havde straks opdaget, at Sminken var rapset fra hendes Kommode, og man kunde gjennem Sminkelaget se, at hun blev helt rød af Raseri. Hun saa arrig hen paa Lisa, men opsatte nærmere Forklaringer til senere Lejlighed og lod, som om der intet var i Vejen.

Man gik tilbords. Alexis gav endnu stadig den adspredte og tankefulde. Lisa lod snerpet, talte læspende gjennem Tænderne og kun paa fransk. Faderen iagttog hende uafbrudt. Han begreb ikke, hvad hun mente med sit Paafund, men det hele morede ham. Gouvernanten var fornærmet og tavs. Gamle Berestoff følte sig som hjemme. Han spiste for to, drak for tre, morede sig over sine egne Vittigheder, talte stadig mere og mere aabent og frit og lo for hvert Minut der gik, højere og højere.

Endelig gik man fra Bordet. Gjæsterne toge Afsked, og Muromski fik omsider Luft for sin indeklemte Latter og Nysgjerrighed.

»Hvordan i Alverden er Du dog falden paa den Idé?« spurgte han Lisa. »Véd Du

hvad, Barn, den lyse Sminke klæder Dig henrivende. Jeg vil ikke blande mig i Toilettehemmeligheder, — men, oprigtig talt, hvis jeg var i dit Sted, vilde jeg altid bruge Sminke, — naturligvis med Maade, kun en lille Smule, forstaar sig.«

Lisa var tilfreds med Udfaldet. Hun kyssede sin Fader, lovede at tænke over hans Raad og skyndte sig afsted for at blødgjøre den vrede Miss, som kun med Nød og neppe lod sig bevæge til at lade Lisa komme ind og høre paa hendes Forklaringer. Lisa havde generet sig for at vise fremmede sin mørke Teint. Hun havde ikke turdet bede om at laane lidt Sminke, men hun var overbevist om, at den gode Miss Jackson nok vilde tilgive hende . . .; og saa videre i samme Toneart.

Miss Jackson var beroliget, da hun hørte, at Lisa ikke havde villet gjøre sig lystig over hende, hun lod sig forsone, kyssede Lisa og forærede hende som Bevis paa fuldstændig Tilgivelse en lille Krukke engelsk Sminke, som Lisa modtog, tilsyneladende med stor Taknemmelighed.

Læserne ville antagelig gjætte, at Lisa den næste Morgen skyndte sig afsted til Stævnemødet i den lille Skov.

»Herre, Du var igaar hos vort Herskab,« sagde hun straks til Alexis; »hvorledes synes Du om vor unge Frøken?«

Alexis svarede, at han knap havde lagt Mærke til hende.

»Det var Skade,« sagde Lisa.

»Hvorfor det?«

»Fordi jeg gjerne vilde vide, om det er sandt, hvad man siger?«

»Hvad siger man saa?«

»Er det sandt, at jeg ligner Frøkenen?«

»Du, Akulina, skulde Du ligne hende! I Sammenligning med Dig er hun et rent Fugleskræmsel.«

»Ak Herre, det er en Skam at tale saadan. Vor Frøken er saa blond og gaar saa prægtig klædt. Hvorledes skulde ogsaa jeg kunne sammenlignes med hende?«

Alexis svor paa, at hun var smukkere end alle blonde Damer tilsammen, og han begyndte nu at gjøre saadan Nar ad hendes Frøken, at Lisa ikke kunde bare sig for at le.

»Men«, sagde hun med et Suk, »hvordan vor Frøken saa end ser ud, — i Sammenligning med hende er jeg dog en ubetydelig, udannet og dum lille Gaas.«

»Aah«, svarede Alexis, »det skulle vi snart komme over. Maa jeg lære Dig at læse?«

»Ja, det kunde være morsomt, lad os forsøge det.«

»Godt, min Skat; lad os straks tage fat.« De satte sig. Alexis tog en Notitsbog og en Blyant op af Lommen, og Akulina lærte Alfabetet med forbavsende Lethed. Alexis var aldeles overvældet over hendes hurtige Nemme. Næste Morgen vilde hun ogsaa lære at skrive. I Begyndelsen vilde Blyanten ikke rigtig lystre, men efter nogen Øvelse tegnede hun allerede meget nette Bogstaver.

»Det er rent ud vidunderligt,« udbrød Alexis den ene Gang efter den anden. »Det gaar jo langt bedre end efter Lankaster-Systemet.«

Efter den tredje Lektion kunde Lisa allerede læse »Natalie, Bojarens Datter«, og hun kom under Læsningen med Bemærkninger, som satte Alexis i den største Forbavselse.

Da en Ugestid var gaaet, begyndte de at korrespondere. Et Hul i en gammel Eg var deres Postkasse. Nastja fungerede i al Hemmelighed som Postbud. Alexis lagde sine Epistler i Egen og hentede samtidig sin elskedes, paa groft, blaat Papir nedskrevne Kragetær. Lidt efter lidt vandt Lisas Stil dog i Lethed og Elegance, og hendes Evner udviklede sig med ligefrem rivende Fart.

Under alt dette var Forholdet mellem Berestoff og Muromski efterhaanden bleven til et fortroligt og intimt Venskab. Dette skete paa følgende Maade. Muromski havde ofte tænkt paa, at hele Berestoffs Formue ved hans Død vilde gaa over til Alexis, at denne saa vilde blive en af Gouvernementets rigeste Godsejere, og at det under disse Omstændigheder var den naturligste Ting af Verden, at han giftede sig med Lisa. Og hvad den gamle Berestoff angik, saa oversaa han ikke sin Nabos Egenheder eller »engelske Naragtigheder«, som han udtrykte sig; men af den Grund var der sandelig ingen Anledning til ikke at vurdere hans mange gode Sider, f. Eks. hans ualmindelige Dygtighed. Desuden var Muromski i nær Familie med Grev Pronski, en bekjendt, indflydelsesrig Personlighed. Denne Greve kunde i Fremtiden vise Alexis store Tjenester, og Muromski, — saaledes regnede Berestoff, — vilde højst sandsynlig være glad ved at faa et saa godt Parti for sin Datter. De to gamle havde længe gaaet stille omkring med deres Planer, endelig betroede de sig til hinanden, de omfavnede hinanden af Glæde og bleve enige om, at den Sag skulde ordnes. Enhver af dem begyndte saa at lægge sig en fornuftig Slagplan.

Muromski indsaa nok, at det vilde have sine Vanskeligheder at faa Lisa til at gaa ind paa disse Planer. Det forekom ham, at de unge følte en Slags Antipati mod hinanden, ialfald havde Alexis ikke vist sig en eneste Gang paa Prilutschina efter Middagen, og hver Gang Berestoff sen. kom paa Besøg, fik Lisa straks travlt med at komme afsted.

»Om jeg imidlertid«, — saaledes tænkte Muromski, — »fik det indrettet saa snedig, at Alexis hver Dag kom her hen paa et lille Besøg, saa ender det nok med, skulle vi se, at Lisa bliver indtagen i ham. Den Slags ligger i Sagens Natur. — Kommer Tid, kommer Raad.«

Berestoff gjorde sig langt færre Skrupler. Han lod Sønnen kalde til sig i sit Kabinet, tog nogle voldsomme Drag af sin Pibe og sagde saa efter en Pavse:

»Det forekommer mig, min kjære Alexis, at jeg i lang Tid ikke har hørt noget til dine militære Planer. Skulde Du have tabt Lysten til Husaruniformen?«

»Nej, kjære Fader«, svarede Alexis beskedent, »men jeg mærker jo, at Du ikke synes om, at jeg gaar til Husarerne, og saa er det jo min Pligt at rette mig efter Dig.«

»Meget vel«, svarede Berestoff, »det glæder mig at se, hvor lydig en Søn jeg har. Dette

beroliger mig i høj Grad, kan jeg sige Dig. Jeg for min Del skal dog ikke staa din Lykke i Vejen, Du skal slippe for at gaa i civil Tjeneste ...., men... foreløbig ønskede jeg nok at se Dig vel gift, min Dreng!«

»Med hvem, Fader?«

»Med Lisa Muromski, min Dreng! En nynydelig Brud, ikke sandt?«

»Jo, men, Fader, jeg har virkelig slet ikke tænkt paa at gifte mig!«

»Det er netop ogsaa derfor, at jeg har tænkt paa dine Vegne.«

»Jeg synes slet ikke om Lisa Muromski ...«

»Det gjør slet ikke noget... Kjærligheden kommer nok med Tiden, skal Du se.«

»Ja, men jeg føler, at jeg umulig kan gjøre hende lykkelig...«

»Bryd Dig bare ikke om hendes Lykke .... Er det paa den Maade, Du adlyder Din Fader?«

»Det gjør mig ondt, kjære Fader, men jeg har ikke Lyst til at gifte mig nu, og jeg gjør det ikke heller.«

»Du skal gifte Dig, ellers gjør jeg Dig arveløs —; og hvad Godset angaar, saa — ja saa Pinedød om jeg ikke sælger eller formøbler hele Historien, saa at Du ikke faar en Øre efter mig. Du har tre Dage at betænke Dig i,

og vogt Dig for at komme mig for Øjne forinden. Død og Helvede! Jeg er dog vel Herre i mit Hus!«

Alexis vidste, at naar Faderen en Gang havde sat sig noget i Hovedet, saa kunde ingen Djævel drive det ud igjen. Men han slægtede Faderen paa og var lige saa halstarig som han. Han gik op paa sit Værelse for i Ro at spekulere over Grændserne for den faderlige Magt og Myndighed, over Faderens Trudsler om at gjøre ham arveløs, over Lisa Muromski og for at tænke paa sin Akulina. For første Gang var han helt paa det rene med, hvor lidenskabelig han elskede hende. Den romantiske Tanke at gifte sig med en Bondepige og at leve af sine Hænders Arbejde stod ham uophørlig i Hovedet, og jo længer han tænkte paa det, desto fornuftigere og naturligere forekom Tanken ham. Regnvejret havde i nogle Dage forhindret dem fra at mødes i Skoven. Nu skrev han et langt, usammenhængende Brev til Akulina, fortalte hende om den Ulykke, der truede dem, og tilbød hende sin Haand. Han bragte straks Brevet til deres fælles Posthus og gik saa til Ro, tilfreds med sig selv.

Tidlig næste Morgen red Alexis, som var fast bestemt paa at udføre sin Plan og trodse Faderens Vilje, til Muromski for at tale

aabent med ham og sætte ham ind i hele Situationen. Han haabede at kunne røre hans højmodige Hjerte og vinde ham for sig.

»Er Hr. Muromski hjemme?« spurgte han, idet han standsede sin Hest foran Hovedindgangen.

»Nej, Herre,« svarede Tjeneren, »Herren er reden ud tidlig imorges.«

»Hvor ærgerlig,« tænkte Alexis.

»Er Frøkenen hjemme?«

»Ja.«

Og Alexis sprang af Hesten, gav Tjeneren Tøjlerne og traadte ind uden at lade sig melde.

»Nu vil det vise sig«, tænkte han, idet han nærmede sig Dagligstuen. »Jeg vil sætte hende ind i det hele.«

Han traadte ind og havde nær faaet et Tilfælde. Lisa, — nej Akulina, — hans elskede, mørklokkede Akulina, ikke i Sarafan men i lys Morgenkjole, sad jo dér ved Vinduet og læste hans Brev. Hun var saa optaget af Læsningen, at hun ikke hørte ham komme.

Alexis var ikke i Stand til at tilbageholde et Udbrud af Overraskelse. Lisa fór sammen, saa sprang hun op, udstødte et Skrig og vilde løbe ud. Men han spærrede Vejen og holdt hende tilbage.

»Akulina, Akulina!«

Lisa søgte at slippe løs.

»Mais, laissez-moi donc, monsieur, — mais êtes-vous fou?« raabte hun og sled sig løs.

»Akulina, min dyrebare Akulina,« gjentog han flere Gange og kyssede hendes Hænder.

Miss Jackson, som overværede denne Scene, vidste aldeles ikke, hvad hun skulde tro. I samme Øjeblik gik Døren op, og Muromski traadte ind.

»Aha«, sagde han, »naa kjære Venner! Mellem Jer synes jo allerede alt at være klappet og klart!« — — —

Læserne ville venligst fritage mig for det ganske overflødige Arbejde at fortælle Løsningen paa Historien.

Klør-Dame.

I.

Der spilledes Kort hos Gardelieutenant Narumoff. Den lange Vinternat var gaaet ganske umærkelig, og først Klokken fem om Morgenen satte man sig til Aftensbordet. De lykkelige, der havde vunden, spiste med udmærket Appetit, de andre sade tankefulde foran deres tomme Kouverter. Først da Champagnen knaldede, kom der rigtigt Liv i Samtalen.

»Har Du tabt eller vunden iaften, Surim?« spurgte Værten.

»Tabt — naturligvis; jeg taber jo altid. Jeg forstaar ikke, hvorfor jeg altid skal sidde i Uheld, jeg spiller forsigtig, jeg forivrer mig aldrig, jeg er altid kold og lader mig aldrig bringe ud af Fatning, — men alligevel forfølger Tabet mig uafbrudt.«

»Har Du virkelig aldrig ladet Hidsigheden løbe af med Dig? Jeg tilstaar, jeg beundrer i saa Fald virkelig din Standhaftighed.«

»Saa skulde I blot se Hermann!« sagde en af Gjæsterne, idet han pegede paa en ung Ingeniørofficer. »Han har aldrig havt et Kort i sin Haand, men alligevel holder han ud at sidde her hele Natten igjennem for at se os andre spille.«

»Spillet interesserer mig«, sagde Hermann; »jeg har blot ikke Raad til at ofre det nødvendige for at vinde det overflødige; derfor spiller jeg ikke.«

»Hermann er Tysker, ergo sparsommelig, voila tout!« bemærkede Tomili. »Nej, der er en, jeg ikke kan blive klog paa, og det er min kjære Grevinde, Anna Fedotowna.«

»Hvorfor? Hvad er der i Vejen med hende?« udbrød man i Munden paa hinanden.

»Jeg kan ikke faa i mit Ho'de, at den Kone ikke spiller.«

»Det synes dog at være ret naturligt«, mente Narumoff, »din Bedstemoder er jo en Kone paa firs, ikke sandt?«

»Jo, men alligevel, . . . I kjende hende aldeles ikke!«

Der var virkelig ingen, som kjendte Bedstemoderen, og Tomski vedblev:

»Nu vel, saa hør efter! For tredsindstyve Aar siden rejste min Bedstemoder til Paris og var ordentlig *en vogue* dér. Alle vilde se *»la*

vénus moscovite«. Richelieu forgudede hende, og Bedstemoder har ofte forsikret, at han tog sig af Dage for hendes Skyld. Paa den Tid spillede Damerne af den fornemme Verden Farao. En Dag tabte hun ved en Hoffest, mod sit Æresord, en meget betydelig Sum til Hertugen af Orléans. Da kun kom hjem og tog Skjønhedsplastrene og Fiskebensskjørterne af, fortalte hun, medens denne Operation gik for sig, halvt *en passant* Bedstefader om sit Tab og gav ham Ordre til at udbetale Summen den følgende Dag.

Min afdøde Bedstefader var, saa vidt jeg ved, en Slags Hushovmester hos Bedstemama. Han var bange for hende som for Djævelen selv. Men ikke desto mindre, da hun nævnede den uhyre Sum, hun havde tabt, blev han ude af sig selv af Raseri, tog sine Papirer frem, viste hende, at hun havde bortødslet en halv Million i nogle faa Maaneder, og sagde hende, at de i Paris hverken havde Moskauer eller Saratowaer Godser at tage til, og nægtede kort og godt at betale Gjælden. Bedstemoder gav ham en ordentlig Vinge, og som Tegn paa sin synderlige Unaade gik hun alene tilsengs.

Næste Dag lod hun sin Mand kalde, thi hun haabede, at den huslige Afstraffelse havde bragt ham paa andre Tanker. Men Bedste-

fader var ubønhørlig. For første Gang i sit Liv indlod hun sig paa Forhandlinger og Forklaringer med ham; hun haabede jo, hun skulde faa ham gjort begribelig, at Gjæld og Gjæld er to forskjellige Ting, og at en Prinds er noget andet end en Bonde.

Men forgjæves! Bedstefader var og blev urokkelig. Men dermed var Sagen jo ikke afgjort, og Bedstemama anede ikke, hvad hun skulde gribe til. Hun var intim bekjendt med en meget ejendommelig Personlighed. Flere af Dem, mine Herrer, have vistnok hørt tale om Grev Saint-Germain, om hvem der jo fortælles de mærkeligste Ting. De véd, at han udgav sig for den evige Jøde, for Opfinderen af Livseliksiren, de vises Sten, og Gud véd hvad. Man betragtede ham som en Slags fornem Charlatan og gjorde sig lystig over ham. — I sine Memoirer beretter Casanova, at han var Spion. Iøvrig havde Saint-Germain trods sit Hemmelighedskræmmeri et meget ærværdigt Ydre og var højst elskværdig i Selskabslivet. Bedstemama sætter endnu den Dag idag overordentlig Pris paa ham og taaler ikke, at man taler ondt om ham. Hun vidste, at Saint-Germain disponerede over en Del Midler og besluttede at henvende sig til ham om Hjælp. Hun

sendte ham en Billet og bad ham komme til sig hurtigst mulig.

Den gamle Særling indfandt sig øjeblikkelig og fandt hende ude af sig selv af Fortvivlelse. Hun udmalede ham Mandens Barbari i de sortest tænkelige Farver og endte med at sige ham, at hun satte hele sit Haab og sin Lid til hans Venskab og Elskværdighed.

Saint-Germain tænkte et Øjeblik over Sagen.

»Jeg skulde med Fornøjelse laane Dem denne Sum,« sagde han, »men jeg véd, at De saa ikke vilde faa en rolig Time, før De har tilbagebetalt mig Pengene, og jeg ønsker dog ikke, at De for min Skyld skal udsætte Dem for nye Ubehageligheder. Der gives imidlertid en anden Udvej: De kan vinde den tabte Sum tilbage.«

»Men kjære Greve!« svarede Bedstemoder »jeg gjentager endnu en Gang: Jeg har slet ingen Penge.«

»Behøves heller ikke«, vedblev Saint-Germain; »jeg beder Dem blot høre rolig paa, hvad jeg vil sige Dem.«

Og saa betroede han hende en Hemmelighed, som hver eneste af os vilde give meget for at kjende....«

De unge Herrer vare stive i Ansigterne af lutter Spænding. Tomski tændte sig en ny Pibe, tog nogle Drag og fortsatte:

»Samme Aften mødte Bedstemoder i Versailles ved *jeu de la reine.* Hertugen af Orléans holdt Bank. Bedstemoder bad med et Par lette Talemaader undskylde, at hun ikke havde Pengene med til at indfri Spillegjælden, hun lavede en lille Historie for at retfærdiggjøre sig og begyndte saa at spille imod Hertugen. Hun valgte sig tre Kort og pointerede tre Gange itræk. Alle Kortene vandt, og Bedstemama tog en glimrende Revanche over Hertugen for den foregaaende Aften.«

»Tilfældigheder«, sagde en af Gjæsterne.

»Ammestuehistorier!« bemærkede Hermann.

»Maaske mærkede Kort!« erklærede en tredje.

»Det tror jeg dog ikke,« svarede Tomski meget alvorlig.

»Men hvorledes gaar det til?« spurgte Narumoff. »Du har en Bedstemoder, som kan træffe tre rigtige Kort en suite, og Du har endnu ikke lært hende den Kunst af?«

»Pokker staa i det hele,« svarede Tomski; »hun havde fire Sønner, — min Fader var en af dem, — allesammen var de Spillere om en Hals, — og ingen af dem opdagede Hemmelig-

heden, skjøndt det vistnok vilde have været dem alle fire ligesaa behageligt, som det vilde være mig, at kjende den. Imidlertid fortalte min Onkel Grev Iwan Iljitsch følgende, og han indestod for Sandheden med sit Æresord: Tschapitzki, — han, som døde i Fattigdom efter at have bortødslet Millioner, — tabte engang i sin Ungdom saadan noget som 300,000 Rubler. Han var fortvivlet. Bedstemoder, som for Resten gik strengt i Rette med den Slags letsindige Streger, havde Medlidenhed med ham. Hun opgav ham tre Kort, han skulde holde paa, og fik hans Ord paa Tro og Love for, at han aldrig mere vilde røre et Kort. Tschapitzki mødte hos sin Skyldner, og de begyndte paany at spille. Tschapitzki satte 50,000 paa det første Kort og vandt, han pointerede igjen, — han vandt atter og havde endda et Overskud . . .

Men — det er sandelig paa Tide nu at komme hjem iseng, Klokken er straks seks.«

Dagen gryede allerede; de unge Mennesker tømte deres Glas og gik hver til sit.

II.

Den gamle Grevinde X sad i sit Boudoir foran Spejlet. Tre Kammerpiger betjente hende. Den ene holdt en Krukke Sminke, den anden

en lille Æske med Haarnaale og den tredje en Kappe, som var pyntet med højrøde Baand. Grevinden kunde ikke længer gjøre nogen som helst Fordring paa at kaldes smuk; hun var afblomstret for mange Herrens Tider siden; men alligevel havde hun bevaret alle sine Ungdoms Vaner og Tilbøjeligheder, klædte sig strengt efter forrige Aarhundredes Mode og gjorde lige saa længe og lige saa omhyggeligt Toilette nu som for tresindstyve Aar tilbage. Ved Vinduet sad en ung Dame, hendes Plejedatter, og broderede.

»God Dag, Grandmama«, sagde en ung Officer, idet han traadte ind i Værelset; »*bonjour, mademoiselle Lise!* Jeg har noget at bede Dem om, kjære Bedstemama.«

»Hvad er det, Paul?«

»Vil De tillade mig at forestille Dem en af mine Venner, og maa jeg saa tage ham med til Ballet paa Fredag?«

»Tag Du ham kun uden videre med til Ballet, saa kan Du jo forestille ham for mig dér. — — Var Du igaar hos N.?«

»Ja, Grandmama. Der var meget livlig; vi dansede til Klokken fem. Hvor Jeletzkaja dog var henrivende!«

»Jeg forstaar ikke, min kjære, hvad smukt der kan være ved hende. Ligner hun ikke sin

Bedstemoder, Fyrstinde Darja Petrowna? Apropos, — hun er vel bleven meget gammel nu, den kjære Fyrstinde?«

»Hvad mener De, Bedstemama? Gammel? hun er jo død for syv Aar siden.

Den unge Dame ved Broderiet løftede Hovedet og gav den unge Mand et Tegn. Det gik pludselig op for ham, at man plejede at skjule for Grevinden, naar nogen af hendes jævnaldrende døde, — og han bed sig i Læben, ærgerlig over sin Fortalelse. Men Grevinden hørte med fuldkommen Sindsro Nyheden om Fyrstindens Død.

»Saa, hun er død!« sagde hun, — »det vidste jeg virkelig ikke. Vi bleve Hofdamer paa samme Tid, og da vi skulde forestilles for Kejserinden . . . .«

Og Grevinden fortalte nu sit Barnebarn denne Historie for hundrede Gang.

»Saa, min kjære Paul, hjælp mig nu at komme op. Lisinka, hvor er min Tobaksdaase?«

Og Grevinden gik med Kammerjomfruerne bagved den spanske Væg for at fuldende sit Toilette. Tomski var alene med den unge Pige.

»Hvem er det, De vil forestille paa Ballet?« spurgte Lisinka Iwanowna sagte.

»Narumoff; kjender De ham?«

»Nej, er han Militær eller Civilist?«

»Militær.«

»Ingeniørofficer?«

»Nej, ved Kavalleriet. Men hvorfor i al Verden troede De, han var Ingeniør?«

Den unge Dame smilede uden at svare.

»Paul,« kaldte Grevinden bag den spanske Væg, »send mig en eller anden ny Roman men for Guds Skyld ingen »moderne«.«

»Hvorledes mener De, Grandmama?«

»Jeg mener en Roman, hvori hverken Faderen eller Moderen omkommer, og hvori der ingen Drukkenboldte findes. Jeg har en Rædsel for disse drukne Fyre.«

»Den Slags Romaner gives slet ikke mere nu. Skal jeg maaske bringe Dem en russisk?»

»Ja saa . . ., der eksisterer altsaa virkelig russiske Romaner! . . . Send mig dem, kjære Paul, send mig dem!«

»Farvel, Grandmama! Jeg maa skynde mig . . . . Lev vel Lisaweta Iwanowna! — — Hvorfor troede De saa, at Narumoff var Ingeniørofficer?« — — —

Lisaweta Iwanowna var alene tilbage; hun lagde sit Arbejde tilside og saa ud ad Vinduet. Snart efter drejede en ung Officer om Hjørnet paa den anden Side af Gaden. En dyb Rødme farvede hendes Kinder; hun tog atter Arbejdet i

Haanden og bøjede Hovedet dybt ned mod Broderirammen.

I samme Øjeblik traadte Grevinden ind fuldstændig paaklædt.

»Lad spænde for, Lisanka!« sagde hun; »lad os kjøre en Tur.«

Lisa stod op og begyndte at lægge sit Arbejde tilside.

»Hvad fejler Du, mit Barn?... Er Du bleven døv?« skreg den gamle Grevinde. »Hørte Du ikke, hvad jeg sagde? Lad straks spænde for.«

»Paa Øjeblikket,« svarede den unge Pige stilfærdig og ilede ud i Entréen.

En Tjener kom med Bøger til Grevinden fra Fyrst Paul Aleksandrowitsch.

»Hils og sig Tak!« sagde Grevinden.

»Lisa! Lisa! hvor skal Du hen?«

»Jeg vilde blot gjøre en Smule Toilette.«

»Det jager ikke mit Barn. Sæt Dig hen til mig. Tag det første Bind og læs....«

Den unge Pige tog Bogen og læste nogle Linjer.

»Højere,« sagde Grevinden. »Hvad fejler Du Barn? Har Du maaske ogsaa tabt Mælet? .... Vent... Ryk Skammelen lidt nærmere... Endnu nærmere... Saa, læs saa videre.« Lisa læste nogle Sider. Grevinden gabede.

»Smid den Bog væk!« sagde hun. »Hvad er dog det for noget Tøjeri! Send straks hele Stadsen tilbage til Fyrst Paul, og sig ham Tak for Laan.... Men hvor bliver dog Vognen af?«

»Vognen holder for Døren,« sagde Lisa, idet hun saa ned paa Gaden.

»Hvorfor har Du da ikke gjort Dig istand? Evig og altid skal der ventes paa Dig. Det er virkelig utaaleligt!«

Lisa løb ind i sit Værelse. Der var ikke gaaet to Minutter, saa begyndte Grevinden at ringe af alle Kræfter. De tre Kammerjomfruer kom farende fra den ene Side, Tjeneren fra den anden.

»Kunne I da ikke høre, naar jeg kalder?... Sig til Lisaweta Iwanowna, at jeg venter paa hende.«

Lisa traadte ind i Hat og Overstykke.

»Endelig!« raabte Grevinden. »Men hvad i al Verden betyder dog denne Pynt? Hvad mener Du? Hvem er det, Du vil bedaare?... Hvordan er Vejret? Jeg synes, det blæser.«

»Aldeles ikke Deres Naade! Det er ganske stille, svarede Kammertjeneren.

»I snakke altid hen i Vejret! Luk Vinduet op. Jo det blæser jo! Og hvor det fryser!

Lad spænde fra igjen! Lisa vi skal ikke kjøre. Du kunde have sparet Dig din Pynt.«

»Hvad for et Liv jeg dog maa føre!« tænkte Lisa.

Lisaweta Iwanowna var virkelig en meget ulykkelig ung Pige. Fremmed Brød smager bedsk, sagde Dante, og det er tungt at slide fremmede Trapper. Men hvem forstod bedre, hvad Afhængighedens Bitterhed betød, end den gamle Dames stakkels Plejedatter? Grevinden havde ingenlunde noget ondt Hjærte, hun var egensindig, som enhver af Verden forkjælet Skahning, gjerrig og kold Egoist, som alle de, hvem Tiden er løbet forbi, og som ikke forstaa deres Samtid. Hun deltog i alle den store Verdens Forfængeligheder; hun gik paa Baller, hvor hun sminket og klædt efter gammel Tids Mode dannede en uklædelig, men uundværlig, Dekoration i Salen. Gjæsterne hilste paa hende med et dybt Buk som efter en én Gang vedtagen Regel, og naar Bukningsceremonierne vare overstaaede, tog ingen mere Notits af Grevinden. Hun modtog hele Byen hos sig, iagttog streng Ettikette men kjendte ingen af sine Gjæster. Det talrige Tjenerskab, som i Aarenes Løb var blevet gammelt og vel ved Magt i hendes store Hus, gjorde, hvad det vilde,

og bestjal den gamle for hendes aabne Øjne paa den mest frække og uforskammede Maade.

Lisaweta Iwanowna var Martyren i dette Hus. Hun lavede Theen og maatte høre Bebrejdelser, fordi der brugtes for meget Sukker. Hun maatte læse Romaner højt — og fik Skyld for alle Forfatternes Fejl. Hun fulgte Grevinden, naar hun kjørte ud, — og blev gjort ansvarlig for Vejret og Brolægningen. Hun skulde have et Honorar; men hun fik det aldrig, og desuagtet blev det forlangt af hende, at hun skulde være klædt som alle, — det vil sige, som kun meget faa. I Selskabslivet gjorde hun den mest beklagelsesværdige Figur. Alle kjendte hende, men ingen ofrede hende nogen Opmærksomhed. Paa Ballerne dansede hun kun, naar man manglede en Vis-à-Vis, og Damerne toge hende kun under Armen, naar de skulde ud i Garderoben for at ordne et eller andet ved deres Toillette. Hun var en meget selvbevidst anlagt Natur og følte derfor sin sørgelige Stilling dobbelt trykkende; hun saa sig utaalmodig og fuld af Forventning om efter én, der kunde fri hende ud fra dette Liv, men de unge Kavallerer lagde under deres Jagt efter et godt Parti og i deres Letsind og Hovmod ikke Mærke til Lisaweta Iwanowna, skjøndt hun var tusind Gange mere indtagende end de ofte frivole og kolde unge

Damer, som de flagrede om og kurtiserede. Hvor ofte forlod hun ikke i al Stilhed de kjedsommelige Saloner og trak sig tilbage til sin lille Stue for, uforstyrret af alle, at kunne give Taarerne frit Løb.

En Dag, — det var netop to Dage efter det Aftensselskab, som vi berettede om i Begyndelse af Fortællingen, og otte Dage før den Scene, vi netop forlode, — da saa Lisaweta Iwanowna, som sad paa sin sædvanlige Plads ved Vinduet foran Broderirammen, tilfældig ned paa Gaden og bemærkede dér en ung Ingeniørofficer, som stod aldeles ubevægelig og stirrede ufravendt op mod hendes Vindu. Hun vendte sig hurtig og tog fat paa sit Arbejde. Fem Minutter efter saa hun igjen op. — Den unge Officer stod endnu ubevægelig paa samme Sted.

Da det ikke laa for hende at kokettere med forbigaaende Officerer, saa saa' hun ikke oftere ud paa Gaden men syede hele to Timer itræk uden at løfte Hovedet. Middagsmaden blev serveret. Hun rejste sig, begyndte at lægge sit Arbejde tilside, og da hun ganske tilfældig atter saa ned paa Gaden, stod Officeren der endnu. Dette forekom hende dog højst besynderligt. Efter Middagen gik hun med en vis Fornemmelse af Uro igjen hen til Vinduet,

men Officeren var der ikke. — Saa tænkte hun ikke mere paa ham ....

Da hun to Dage senere traadte ud paa Gaden for at sætte sig i Vognen ved Siden af Grevinden, saa hun atter Officeren. Han stod ved Gadedøren og havde slaaet Bæverskindskraven op om Hovedet. Under hans Fjerkat funklede to sorte Øjne. Lisaweta Iwanowna blev forskrækket, — hun vidste ikke selv hvorfor, — og satte sig med en Skjælven, hun ikke kunde forklare sig, op i Vognen hos den gamle Grevinde.

Aldrig saasnart var hun kommen hjem, før hun gik hen til Vinduet. — Officeren stod paa det sædvanlige Sted og stirrede ufravendt paa hende ligesom den foregaaende Dag. Hun traadte et Par Skridt tilbage, pint af Nysgjerrighed og af en Fornemmelse, hun aldrig før havde kjendt.

Fra nu af gik der ingen Dag, hvor ikke den unge Mand ved samme Tid stod under hendes Vindu. Der udviklede sig mellem ham og hende et Slags »Forhold uden Ord.« Siddende ved sit Arbejde paa sin vanlige Plads følte hun uvilkaarlig, naar han nærmede sig, — saa løftede hun Hovedet og saa, for hver Dag der gik, længere og sikrere ned paa ham. Den unge Mand syntes at være hende taknemmelig herfor. Med Ungdommens skarpe Øjne iagttog

hun, at en pludselig Rødme farvede hans blege Kinder, hver Gang han mødte hendes Blik. Da der var gaaet en Uge, var hun allerede begyndt at smile ....

Dengang Tomski bad Grevinden tillade ham at præsentere sin Ven for hende, bankede den stakkels Piges Hjerte voldsomt. Men da hun fik at vide, at Naromoff ikke var Ingeniør — men Gardeofficer, fortrød hun, at hun ved sit uforsigtige Spørgsmaal havde forraadt sin Hemmelighed for den letsindige Tomski.

Hermann var en Søn af en russificeret Tysker og var ved Faderens Død kommen i Besiddelse af en lille Kapital. Fast besluttet paa at ville sikre sig en uafhængig Fremtid rørte Hermann ikke sine Renter, men levede udelukkende af sin Gage og tillod sig ikke den ringeste Ekstravagance. Han var for Resten en tilbageholdende og ærgjerrig Natur, og Kammeraterne fik kun sjeldent Lejlighed til at skumle over hans overdrevne Sparsommelighed. Han havde et hæftigt, lidenskabeligt Temperament og en ildfuld Fantasi. Hans energiske Karakter beskyttede ham imod Ungdommens almindelige Forvildelser. Skjøndt han saaledes f. Eks. var en Spillenatur af Liv og Sjæl, tog han dog aldrig et Kort i sin Haand, fordi han beregnede, at hans Forhold ikke tillod ham, som han ud-

trykte det, at »offre det nødvendige for at vinde det overflødige«, — og alligevel sad han Nætter igjennem ved Spillebordet og fulgte Spillets Gang med feberagtig Spænding.

Fortællingen om de tre Kort havde gjort et stærkt Indtryk paa hans Fantasi, hele Natten igjennem løb denne Historie rundt i Hovedet paa ham. »Tænk, om jeg« — saaledes formede hans Tanker sig den følgende Dag, medens han spadserede om i Petersborgs Gader, — »tænk, om den gamle Grevinde vilde betro mig sin Hemmelighed og vilde nævne mig de tre Lykkekort! Hvorfor ikke forsøge Lykken? . . . Skal jeg præsentere mig for hende, søge at vinde hende og, — hvorfor ikke? — blive hendes Elsker? Men til alt dette hører der Tid, og hun er allerede fyldt halvfjerds . . . Hun kan jo dø om otte, ja om to Dage! . . . Men Historien da? Mon den skulde være sand? . . . Nej, Beregning, Afholdenhed og Arbejdsomhed, det er mine tre Lykkekort, og med dem vil jeg fordoble min Kapital mange Gange og sikkre mig Ro og Uafhængighed.«

Paa denne Maade grundede han frem og tilbage og befandt sig nu med ét i en af Petersborg Hovedgader foran et Hus af usædvanlig Bygningsart. Gaden var spærret af Ekvipager. Den ene Kaleche efter den anden kjørte ind i

den oplyste Portal. Han saa snart en ung Skjønheds velformede Fødder træde ud af Vognen, snart en knirkende Rytterstøvle og snart igjen en Silkestrømpe med Diplomatsko. Personer i Pelse og Kavajer skrede i hurtig Rækkefølge forbi den hovne Portier.

»Hvem ejer dette Hus?« spurgte han Politibetjenten, der stod ved Hjørnet.

»Grevinde X,« svarede Betjenten.

Hermann begyndte at skjælve. Hele den forunderlige Historie stod atter lyslevende for hans Fantasi. Han gik rundt om Huset og tænkte paa Grevinden og hendes mærkværdige Evne. Først silde vendte han hjem til sin egen beskedne Hybel. Det varede længe, inden han faldt i Søvn, og da han endelig fik Ro for sine Tanker og sov ind, drømte han kun om Spillekort og grønne Spilleborde, om Pakker af Banknoter og Dynger af Dukater. Han satte paa det ene Kort efter det andet, vandt uafbrudt, strøg Pengene til sig og stak Banknoterne i Lommen.

Da han vaagnede den næste Morgen, sukkede han over Tabet af sin drømte Velstand, strejfede atter paa maa og faa omkring i Byen og stod atter pludselig udenfor Grevindens Hus. Det forekom ham, at en ubekjendt Magt drog ham derhen. Han blev staaende og saa

op til Vinduerne. Ved et af dem fik han Øje paa et mørkt Hoved, som sandsynligvis bøjede sig over en Bog eller et Arbejde. Hovedet løftede sig. Hermann saa et friskt lille Ansigt og to mørke Øjne.

Dette Øjeblik blev afgjørende for hans Fremtid.

III.

Neppe havde Lisaweta Iwanowna lagt Hat og Kaabe, før Grevinden igjen lod hende kalde og paany beordrede Vognen forspændt. De gik ned for at kjøre ud. I samme Øjeblik, som de to Lakajer løftede den gamle Dame op og fik hende anbragt, saa Lisaweta Iwanowna sin Ingeniør staa lænet op mod Vognhjulet. Han greb hendes Haand. Hun tabte af lutter Forskrækkelse et Øjeblik fuldkomment Fatningen. Den unge Mand forsvandt i samme Nu. — Men i Haanden holdt hun et Brev. Hun stak det ind i Handsken, og hun hverken hørte eller saa noget under hele Turen. Grevinden plejede paa deres Udflugter bestandig at spørge: »Hvem var det, som hilste? Hvad hedder denne Bro? Hvad staar der paa det Skilt?«

Denne Gang svarede Lisaweta Iwanowna ganske ud i Taaget paa Grevindens Spørgsmaal, og det varede ikke længe, før den gamle blev arrig for Alvor.

»Hvad plager Dig dog, min kjære? Er Du bleven stum? Er det paa Hørelsen eller paa Forstanden, Du har taget Skade? . . . Gud ske Tak, jeg kan da endnu baade tale og tænke!«

Lisaweta hørte ikke paa hende. Straks da de vare komne hjem, skyndte hun sig op paa sit Værelse og trak Brevet frem af Handsken. Det var ikke forseglet, og Lisaweta formelig slugte Indholdet. Det var en Kjærlighedserklæring, fint, ærbødig holdt, — Ord for Ord taget ud af en tysk Roman. Men Lisaweta forstod ikke tysk, og hun var fuldkommen tilfreds med Indholdet.

Imidlertid foruroligede dette Brev hende dog alvorlig. For første Gang var hun traadt i et intimt og hemmeligt Forhold til en Mand. Hans Dristighed overvældede hende. Hun bebrejdede sig sin Uforsigtighed og vidste ikke, hvad hun skulde gjøre. Skulde hun fra nu af slet ikke mere sidde ved Vinduet, og skulde hun fra nu af fuldstændig ignorere den unge Officer for saaledes at betage ham Lysten til flere Tilnærmelser? Skulde hun sende ham Brevet

tilbage? Der var ingen, hun kunde spørge tilraads, hun havde hverken Slægt eller Venner . . .

Lisaweta besluttede sig langt om længe til at svare.

Hun satte sig ved sit lille Skrivebord, tog Pen og Papir og faldt i Tanker. Flere Gange begyndte hun sit Brev — men rev saa straks istykker, hvad hun havde skreven. Snart fandt hun sit Svar for imødekommende, snart for haardt og afvisende. Endelig lykkedes det hende at faa nogle Linjer sat sammen, som hun slog sig tilfreds med.

»Jeg er overbevist om«, — saaledes lød Brevet, — »at De har ærlige Hensigter, og at det umulig kan have været Deres Mening at ville fornærme mig med et tankeløst Indfald; men vort Bekjendtskab bør ikke indledes paa denne Maade. Jeg sender Dem Deres Brev tilbage og haaber, at jeg ikke oftere skal faa Grund til at beklage mig over ufortjent Ringeagt fra Deres Side.«

Da Lisaweta den følgende Dag saa Hermann komme, stod hun op fra sin Plads ved Vinduet, gik ind i Salonen, aabnede Vinduet og kastede Brevet ned paa Gaden, idet hun stolede paa den unge Officers Behændighed.

Hermann skyndte sig at tage Brevet og gik ind i en nærliggende Café for at læse det. Han

brød Seglet og fandt sit eget Brev og Lisaweta Iwanovnas Svar. Han havde ventet sig noget i den Retning og gik hjem, helt og holdent optaget af sin Intrige.

Tre Dage senere bragte en ung lysøjet Mamselle fra et Modemagasin Lisaweta Iwanowna en lille Billet. Lisaweta aabnede den noget beklemt, da hun frygtede for, at den indeholdt en Anmodning til hende om at betale en Regning. Men pludselig saa hun, at det var Hermanns Haandskrift.

»De er gaaet fejl, mit Barn«, sagde hun, »dette Brev er ikke til mig.«

»Jo, Frøken, Brevet er til Dem!« vedblev den lille Mamselle med et halvt forstaaende Smil. »Vil De blot være saa god at læse det!«

Lisaweta løb hurtig Billetten igjennem og saa, at Hermann bad hende om et Stevnemøde.

»Det er umuligt«, udbrød Lisaweta, paa samme Tid forskrækket og fornærmet over den Voldsomhed, hvormed Hermann trængte paa, — »dette Brev er virkelig ikke til mig.«

Og dermed rev hun det i Stumper og Stykker.

»Hvis Brevet ikke var til Dem, hvorfor rev De det saa istykker?« spurgte Pigebarnet. »Jeg skulde vel have bragt det tilbage til den, der gav mig det!«

»Vil De blot være saa god«, sagde Lisaweta irriteret, ... »vær blot saa god ikke oftere at ulejlige Dem med den Slags Kommissioner til mig, og saa kan De hilse og sige den, der sendte Dem, at han burde skamme sig ...«

Men Hermann lod sig overhovedet ikke afvise. Hver Dag fik Lisaweta Billetter fra ham, saa paa den ene, saa paa den anden Maade. Han oversatte nu ikke længere fra tysk, men brugte sit eget begejstrede, varme Sprog: Et talende Vidnesbyrd om hans ubøjelige Vilje og tøjlesløse Fantasi. Lisaweta Iwanowna tænkte ikke mere paa at sende ham Brevene tilbage. Hun beruste sig i Læsningen, hun begyndte at svare ham, — og deres Breve bleve fra Dag til Dag længere og varmere.

Endelig kastede hun en Dag et Brev af følgende Indhold ned til ham gjennem Vinduet.

»Idag er der Bal hos Gesandt X. Grevinden tager derhen. Vi blive der til henad Klokken to. De har nu Lejlighed til at træffe mig uforstyrret. Saasnart Grevinden er kjørt, vil Tjenerskabet sandsynligvis gaa ud. Portieren bliver sandsynligvis, men han opholder sig i sit Rum. Kom henimod Klokken halv tolv. Gaa uden videre op ad Trappen. Skulde De træffe nogen i Entréen, saa spørg blot, om Grevinden er tilstede. Man vil svare »nej«,

og der er saa ikke andet at gjøre end gaa igjen, men efter al Sandsynlighed vil De ikke træffe nogen. Alle Kammerjomfruerne ere paa deres Værelser paa den Tid. Fra Entrèen gaar De tilvenstre og stadig lige ud til Grevindens Soveværelse. Her ser De bagved Skjærmbrættet to smaa Døre: Den tilhøjre fører til et Kabinet, hvor Grevinden aldrig kommer; den tilvenstre fører til en Korridor, og dér vil De finde en smal Vindeltrappe, der fører til mit Værelse.«

Hermann var som en Tiger, der venter paa sit Bytte. Allerede Klokken ti stod han foran Grevindens Hus. Det var et forfærdeligt Vejr. Stormen hylede, Sneen faldt i tætte Flokke; Lygterne lyste mat og Gaden var tom. Fra Tid til anden agede en Fragtmand fra Landet forbi med sin afmagrede Krikke og spejdede efter en eller anden forsinket Passagèr. Hermann havde kun sin Uniformsfrakke paa, men desuagtet mærkede han hverken Blæst eller Sne.

Endelig kjørte Grevindens Vogn frem. Hermann saa Lakajerne bære den i Zobelpelsværk indpakkede gamle Dame ud i Vognen og Plejedatteren i Kaabe og med friske Blomster paa Hovedet komme ilende. Døren blev lukket, Vognen kjørte tungt gjennem den nyfaldne

Sne. Portieren stængede Porten, — og Lysene i Vinduerne slukkedes.

Hermann vandrede op og ned foran Huset. Ved en Lygte saa han paa sit Uhr: Klokken var 20 Minutter over elleve. Han stillede sig op ved Lygten med Øjnene stift rettede mod Viserne, og staaende saaledes talte han Sekunderne. I samme Øjeblik Viserne pegede paa halv tolv, tog Hermann det første Skridt op ad den grevelige Trappe og kom ind i den oplyste Vestibule.

Portieren viste sig ikke. Hermann ilede op ad Trappen, aabnede Døren til Entréen og fik Øje paa en Tjener, der sad og sov i en gammelfransk, smudsig Lænestol. Med lette, sikre Skridt gik han forbi ham. Salon og Dagligstue vare mørke, Lampen fra Entréen kastede kun et svagt Lys derind.

Hermann traadte ind i Grevindens Soveværelse. Foran Helgenskrinet, der var fyldt med Billeder, brændte en lille, forgyldt Lampe. Lænestole med falmede Betræk, Sofaer med Læderpuder og halv afslidt Forgyldning stode i trist Symmetri op ad Væggene, som vare betrukne med kinesiske Tapeter. Paa Væggen hang to af Madame Lebrun malede Portraitter. Det ene forestillede en kraftig Mand paa omtrent fyrretyve Aar i lysegrøn Uniform med

Ordensstjerne paa Brystet; det andet gjengav en ung Skjønhed med Ørnenæse, Pandelokker og en Rose i det pudrede Haar. I Krogene stode Porcellænshyrder, Uhre fra den berømte Lerogs Værksted og smaa Æsker. Vifter og en Mængde Damenips og Legetøj, som havde set Lyset i det forrige Aarhundrede samtidig med Montgolfiers og Mesmers Magnetisme. Hermann gik om bag Skjærmbrættet. Dér stod en lille Jernseng; tilhøjre var Døren, der førte til Kabinettet, tilvenstre den, der gik til Korridoren. Hermann aabnede den og saa den smalle Vindeltrappe, som førte til den stakkels Plejedatters Værelse; . . . men han vendte om og gik ind i det mørke Kabinet.

Tiden gik med Sneglefjed. Alt var stille. I Dagligstuen hørte han et Uhr slaa tolv, og atter indtraadte Gravens Tavshed. Hermann stod lænet til den kolde Kamin. Han var rolig, hans Hjerte slog aldeles regelmæssig, som det sædvanlig gjør hos Mennesker, der have besluttet at foretage noget farligt, og som ikke længere have noget Valg. Klokken slog et . . . den slog to . . . endelig hørte han Lyden af en Vogn. Uvilkaarlig kom han til at ryste; Vognen kom nærmere og holdt saa foran Porten. Han opfattede Lyden, som fremkom ved, at Vogntrinet blev slaaet ned. Der blev Røre i

Huset. Folkene løb frem og tilbage; der hørtes Stemmer, og der blev tændt Lys. Tre Kammerjomfruer ilede ind i Soveværelset, og Grevinden fulgte ganske udmattet efter og lod sig straks falde ned i en Lænestol. Hermann kiggede gjennem en Sprække og saa Lisaweta Iwanowna gaa forbi. Han hørte hendes hastige Skridt paa Trappetrinene, — der rørte sig et Øjeblik noget, der lignede Samvittighedsnag i hans Hjerte, men det blev straks igjen stille i hans Indre. Hans Hjærte var af Sten.

Grevinden begyndte at klæde sig af foran Spejlet. Kammerjomfruerne løste Haarnaalene, der fastholdt den med Roser pyntede Kappe, og toge den pudrede Paryk af hendes skaldede Hoved. Den gule sølvbroderede Kjole faldt ned over hendes svuldne Fødder. Herman var Vidne til hele dette Toillettes modbydelige Hemmeligheder; endelig viste Grevinden sig i Nattrøje og Natkappe, og i dette Kostume, som bedre passede til hendes Aar, forekom hun ham ikke saa skrækindjagende.

Som alle gamle Mennesker led ogsaa Grevinden af Søvnløshed. Da hun var afklædt, satte hun sig i en Lænestol ved Vinduet og lod Kammerpigerne gaa. De toge Lysene med ud, og Værelset oplystes nu kun af den lille Lampe foran Helgenskrinet. Grevinden sad dér

ganske gusten, uafbrudt mimrende med de nedhængende Læber og rokkende frem og tilbage i Stolen. Hendes matte Øjne tydede fuldstændig paa Aandsfraværelse. Saaledes som Grevinden her præsenterede sig, skulde man tro, at den gamle, uhyggelige Skikkelses Bevægelser ikke skyldtes dens egen Vilje, men Virkningen af en eller anden skjult Mekanisme.

Pludselig forandredes dette halvdøde Ansigts Udtryk paa aldeles paafaldende Maade. Læberne bevægede sig ikke længer, Øjnene bleve livligere: — Et fremmed Menneske stod pludselig foran Grevinden.

»Bliv ikke bange, for Guds Skyld bliv ikke bange,« sagde han med tydelig dæmpet Stemme, »jeg har ikke i Sinde at gjøre Dem noget ondt, jeg kommer tværtimod for at bede Dem vise mig en Tjeneste.«

Oldingens Skikkelse betragtede ham uden at tale og syntes ikke at høre. Hermann troede, hun var tunghør, han bøjede sig derfor helt ned til hendes Øre og gjentog, hvad han havde sagt.

»De kan skabe mit Livs Lykke«, vedblev Hermann, »og det koster Dem intet; jeg ved, at De er i Stand til at vælge tre Kort, der . . .«

Hermann holdt inde. Grevinden syntes at forstaa, hvad det var, han forlangte af hende.

Det saa ud, som søgte hun efter Ord for at forme et Svar.

»Det var en Spøg«, sagde hun endelig, »jeg sværger Dem til, det var en Spøg.«

»Med sligt spøger man ikke,« vedblev Hermann barsk. Tænk paa Tschapinski, som De hjalp til at vinde tilbage, hvad han havde tabt.«

Grevinden blev kjendelig urolig. Hendes Træk udtrykte en heftig indre Bevægelse. Hun sank dog øjeblikkelig tilbage i den tidligere apatiske Tilstand.

»Kan De nævne mig de tre sikre Kort?« spurgte Hermann. Grevinden tav. Hermann vedblev:

»For hvem har De bestemt Deres Hemmelighed? For Deres Børnebørn? De ere rige nok i Forvejen, ja de forstaa slet ikke at vurdere Penges Værd. En Ødeland har ingen Nytte af Deres tre Kort. Hvem der ikke véd at bevare sin Fædrenearv, vil dø i Fattigdom trods hvilken som helst Dæmons Hjælp. Jeg er ingen Ødeland, jeg kjender Pengenes Værd. Deres tre Kort vilde kunne hjælpe mig. Altsaa — —.«

Han standsede og ventede skjælvende hendes Svar.

Grevinden tav, og Hermann faldt paa Knæ.

»Hvis Deres Hjerte nogensinde har kjendt, hvad Kjærlighed vil sige, hvis De endnu har en Erindring tilbage om denne Følelses betagende Magt, hvis De kun en eneste Gang har smilet ved Deres Barns Vugge, hvis Deres Bryst har rummet den mindste Smule menneskelig Følelse, saa anraaber jeg Dem ved Hustruens, ved den elskedes, ved Moderens Følelser, ved alt, hvad der er Dem helligt i Livet, — afslaa ikke min Bøn, aabenbar mig Deres Hemmelighed! Hvad Nytte kan den nu bringe Dem?... Maaske knytter der sig til denne Hemmelighed en skrækkelig Synd, Tabet af den evige Salighed, et Forbund med Djævelen .... Det er mig altsammen lige meget, — tænk paa, hvor gammel De er, De kan ikke leve længe, og jeg lover Dem at tage Deres Synder paa mig. Aabenbar mig blot deres Hemmelighed! Tænk paa, at De holder et Menneskes Lykke i Deres Haand, og at ikke blot jeg, men mine Børn og Børnebørn i mange Led ville velsigne Deres Minde og ære Dem som en Helgen...«

Grevinden svarede ikke et Ord.

Hermann rejste sig. »Gamle Heks!« sagde han tænderskjærende, »saa skal jeg tvinge Dig til at svare mig.« Med disse Ord tog han en Pistol op af Lommen.

Ved Synet af Pistolen kom Grevinden anden Gang i stærk Affekt, hun rystede paa Hovedet og hævede Haanden som for at værge sig, . . . saa sank hun tilbage igjen og blev siddende aldeles ubevægelig.

»Hør nu op med disse Barnagtigheder«, sagde Herman, idet han greb hendes Haand. »Jeg spørger Dem for sidste Gang: Vil De nævne mig de tre Kort? Ja eller Nej?«

Grevinden svarede ikke, — hun var død.

IV.

Lisaweta Iwanovna var i sit Værelse. Hun havde endnu ikke taget Baldragten af og sad hensunken i dybe Tanker. Saasnart hun var kommen hjem, havde hun straks ladet den søvnige Pige, som kun uvillig hjalp hende, gaa iseng; hun sagde, at hun iaften vilde klæde sig af uden hendes Hjælp, og gik saa bævende af Angst op paa sit Værelse, snart haabende, at Hermann maatte være der, snart ønskende ikke at træffe ham.

Et eneste Blik var nok for at vise hende, at han ikke var der, og hun var Skjæbnen

taknemmelig, fordi den havde afværget dette Møde. Hun satte sig tilrette i Stolen og forsøgte at gjenkalde i sin Erindring alt det, der i saa kort Tid havde ført hende saa vidt, som hun nu var kommen. Der var ikke gaaet tre Uger fra den Dag, hun første Gang havde set den unge Mand udenfor sit Vindue, — og nu ikke blot korresponderede hun med ham, men havde endogsaa tilstaaet ham en Sammenkomst. Hun kjendte kun hans Navn gjennem hans egne Breve; hun havde aldrig hørt ham omtale . . . lige indtil denne samme Aften. Hvor underligt! Denne samme Aften var der paa Ballet kommen en Kurre paa Traaden mellem Tomski og den unge Fyrstinde Pauline N., som imod Sædvane ikke vilde kokettere med ham, og paa hvem Tomski nu vilde hævne sig ved at affektere Ligegyldighed.

Han engagerede Lisaweta og dandsede en uendelig lang Mazurka med hende. Under hele Dandsen morede han sig over hendes Lidenskab for Ingeniørofficerer, paastod, at han vidste langt mere, end hun anede, og hans Indfald ramte saa træffende, at Lisaweta flere Gange troede, at han kjendte hele hendes Hemmelighed.

»Hvorfra ved De alt det?« havde hun smilende spurgt ham.

»Fra en Ven, som staar paa fortrolig Fod med en Dem bekjendt Person«, svarede Tomski . . . »fra en meget mærkelig Mand!«

»Og hvem er saa denne mærkelige Mand, om man maa spørge?«

»Han hedder Hermann!«

Lisaweta svarede ikke, men hendes Hænder og Fødder ligesom stivnede . . .

»Denne Hermann« vedblev Tomski, »er en fuldstændig romanagtig Skikkelse. Han har en Profil à la Napoleon og en Sjæl à la Mefistofeles. Jeg tror, at han mindst har tre Forbrydelser paa sin Samvittighed. — Men . . . hvor De dog bliver bleg, Frøken!«

»Ja, jeg har faaet Hovedpine . . . Hvad sagde saa denne Hermann Dem . . . Var det ikke Hermann, De kaldte ham?«

»Hermann er meget utilfreds med sin Ven. Han siger, at i hans Sted vilde han bære sig ganske anderledes ad . . . Jeg tror saagar, at Hermann selv har Hensigter med Dem, i al Fald hører han ikke ligegyldig paa Vennens mange forlibte Udgydelser.«

»Men hvor kan han dog have set mig? Maaske i Kirken eller paa Promenaden?«

»Himlen maa vide hvor! Maaske i Deres Værelse, medens De sov. — For ham gives der ingen — — —«.

Tre Damer, som nærmede sig med et: »*oubli ou regret?*« afbrøde Samtalen, som havde faaet en saa pinlig Interesse for Lisaweta Iwanowna.

Den Dame, Tomski valgte, var den unge Fyrstinde Pauline. Det lykkedes hende at forsone Tomski ved at dandse Gulvet over med ham en Gang mere, end han havde ventet. Da Tomski vendte tilbage til sin Plads, tænkte han ikke længer hverken paa Hermann eller Lisaweta Iwanowna. Hun vilde dog gjerne knytte den afbrudte Samtale igjen; men Mazurkaen var forbi, og kort efter kjørte Grevinden bort.

Hvad Tomski havde fortalt hende var kun noget ganske ligegyldigt Mazurkapjank, men det efterlod et dybt Indtryk i den unge om Kjærlighed drømmende Kvindes Sjæl. Billedet, som Tomski havde malet, svarede til de Forestillinger, som hun selv havde gjort sig, og takket være den nyeste Romanlekture, ængstede og fængslede denne Personlighed hende paa en og samme Tid. Hun sad nu dér med de korslagte nøgne Arme og med Hovedet, — endnu smykket med Balaftenens Blomster, — sænket mod det blottede Bryst . . . Pludselig gik Døren op, og Hermann traadte ind.

»Hvor har De været?« spurgte hun med bange Stemme.

»I den gamle Grevindes Soveværelse. Jeg kommer lige derfra. Grevinden er død«.

»Min Gud . . . Hvad er det, De siger?«

»Og det synes,« vedblev Hermann, »som om det er mig, der er Skyld i hendes Død«.

Lisaweta stirrede paa ham, og Tomskis Ord fandt Gjenklang i hendes Sjæl: »Denne Mand har mindst tre Forbrydelser paa sin Samvittighed!« — — Hermann satte sig paa Vinduskarmen i Nærheden af hende og fortalte hende alt.

Lisaweta Iwanowna hørte paa ham med Gysen. Disse lidenskabelige Breve, denne voldsomme Attraa, denne dristige, vedholdende Forfølgen, — intet af alt dette havde altsaa noget med Kjærlighed at gjøre! Det var kun Penge, hvorefter hans Sjæl tørstede! Hun var saaledes ikke den, der kunde tilfredsstille hans Ønsker, hun evnede ikke at gjøre ham lykkelig! Den stakkels Pige var ikke andet end det blinde Redskab for denne Røver og Morder . . . Hun udgød den sene, kvalfulde Angers bittre Taarer.

Hermann betragtede hende i Tavshed, ogsaa hans Hjerte var sønderslidt; men det var ikke den stakkels Piges Taarer og heller ikke Trylleriet, der aandede af hendes Harme, som gjorde denne

mørke Sjæl urolig. Han følte ikke Skyggen af noget Samvittighedsnag ved at tænke paa den døde Kvinde, kun ét var der, som betog ham, at den Hemmelighed, hvoraf han havde ventet sig Mængder af Rigdomme, at den nu uigjenkaldelig var tabt.

»De er en Djævel!« sagde endelig Lisaweta Iwanovna.

»Jeg vilde ikke hendes Død. Pistolen var ikke ladt.«

De tav igjen.

Det gryede ad Dag, og Lisaweta slukkede det nedbrændte Lys. Værelset var halvmørkt, en bleg Lysning trængte ind gjennem Vinduet. Hun tørrede sine forgrædte Øjne og vendte dem mod Hermann, han sad paa Vinduskarmen med korslagte Arme og rynket Pande. I denne Stilling lignede han paafaldende et Billede af Napoleon. Denne Lighed slog endogsaa Lisaweta Iwanowna.

»Hvorledes vil De komme ud?« spurgte hun. »Jeg havde tænkt at ville føre Dem ad en hemmelig Trappe, men man skal forbi Soveværelset, og jeg tør ikke gaa den Vej.«

»Sig mig blot, hvorledes jeg skal finde Trappen, jeg gaar saa alene.«

Lisaweta rejste sig, tog en Nøgle i Kommoden, rakte den til Hermann og gav ham

den nødvendige Forklaring. Hermann trykkede hendes kolde, livløse Haand, kyssede hendes sænkede Hoved og forlod Værelset.

Han gik ned ad Vindeltrappen og traadte atter ind i Grevindens Soveværelse. Den døde lignede en Stenstøtte, Udtrykket var fuldstændig roligt. Hermann stod stille og betragtede hende længe; — det var, som vilde han først overbevise sig om den skrækkelige Sandhed. Endelig gik han ind i Kabinettet, famlede hen til Døren i Tapetet, og betaget af en sælsom Fornemmelse gik han saa ned ad den mørke Trappe. Han tænkte paa, at maaske for tresindstyve Aar siden en lykkelig ung Mand i guldbroderet Frakke friseret *à l'oiseau royal* havde listet sig ad den samme Trappe i den samme Time ind i det samme Værelse. Han ligger nu forlængst smuldret til Støv i Graven; men hans Elskerindes Hjærte har først i denne Time ophørt at slaa ...

Neden for Trappen fandt Hermann en Dør, som lod sig aabne med Lisaweta Iwanownas Nøgle; han naaede derfra ind i en Korridor, som førte ham ud paa Gaden.

V.

Tre Dage efter hin skjæbnesvangre Nat gik Hermann, omtrent Klokken ni om Morgenen, til Klosteret X, hvor der skulde læses Sjælemesser for den afdøde Grevinde. Han følte ingen Anger, men han var dog ikke i Stand til helt at bringe den indre Stemme til Tavshed, som raabte til ham: »Det er dig, som har myrdet den gamle Kone!« Han besad ingen virkelig Gudfrygtighed, men overmaade megen Overtro. Han mente, at den døde Grevinde kunde udøve en skadelig Indflydelse paa hans Skjæbne, og han havde derfor bestemt at ville deltage i Begravelsesceremonien for dermed at gjøre hende Afbigt.

Kirken var overfyldt, og kun med Besvær lykkedes det Hermann at trænge sig frem gjennem Folkemassen. Kisten stod paa en kostbar Katafalk under en Fløjls Baldakin. Den døde laa med Hænderne foldede over Brystet, paa Hovedet havde hun en Kniplingskappe, bunden med et Atlaskesbaand. Omkring Kisten stod Tjenerskabet og hele Slægten, Tjenerne i sorte Kaftaner med Sørgebaand paa Skuldrene og Kjerter i Hænderne, Familjen, Børn, Børnebørn og Børnebørnsbørn i dyb Sorg.

Der var ingen som græd. Taarer vilde her have været »*une affectation*«. Grevinden var bleven saa gammel, at hendes Død ikke kom overraskende for nogen, og i Familjens Øjne havde hun for længe siden overlevet sig selv.

En udmærket Prædikant holdt Ligtalen. I simple, gribende Ord skildrede han den salig hedengangnes stille, fredelige Død og viste, hvorledes hendes lange Liv havde dannet en eneste uafbrudt ydmyg og rørende Forberedelse til hendes kristelige Endeligt. Dødsengelen traf hende, — sagde Præsten, — hensunken i gudfrygtige Tanker og ventende paa den himmelske Brudgom . . .

Gudstjenesten med dens gyselige Ceremonier var endelig færdig. Familien tog først Afsked med Liget. Derefter nærmede de talrige Venner og Husfæller sig, som havde indfunden sig for at vise den Kvinde den sidste Ære, der i saa lang Tid havde deltaget i deres letfærdige Adspredelser. Allersidst kom en gammel Husholderske, jævnaldrende med den afdøde. Hun blev ledet til Kisten af to unge Piger. Hun var ikke længere i Stand til at bøje sig til Jorden, — hun nøjedes med at udgyde nogle Taarer og kysse sin Husmoders kolde Haand.

Da Husholdersken var gaaet besluttede ogsaa Hermann sig til at træde hen til Kisten. Han bøjede sig til Jorden og laa nogle Minutter paa det kolde Gulv, der var bestrøet med Sørgekviste. Omsider rejste han sig lige saa bleg som den døde, traadte op paa Trinet til Katafalken og knælede . . . I dette Øjeblik forekom det ham, som om den døde saa haanlig paa ham og blinkede til ham med det ene Øje. Idet Hermann hurtig trak sig tilbage, traadte han fejl, snublede og faldt baglænds om paa Gulvet.

Man hjalp ham op. Paa samme Tid blev ogsaa Lisaweta Iwanowna afmægtig baaren ud i Kirkens Forhal. Denne Hændelse forstyrrede et Øjeblik Sørgetjenestens Højtidelighed. Fra tilstedeværende hørtes en dæmpet Mumlen, og en udtjent Kammerherre, en nær paarørende af den afdøde, hviskede til en Englænder, der stod ved Siden af ham, at den unge Officer var et af Grevindens uægte Børn, en Oplysning, Englænderen besvarede med et tørt »O!«

Hermann var yderlig forstemt hele Dagen. Han spiste i en afsides liggende Restaurant; imod Sædvane drak han tæt i Haab om derved at dæmpe sin indre Ophidselse. Men Vinen hidsede hans Fantasi endnu mere. Han

gik hjem, kastede sig paa sin Seng uden at klæde sig af, og sov ind.

Da han vaagnede, var det allerede sent paa Natten, og Maanen lyste ind i Værelset. Han saa paa sit Ur, Klokken var tre Kvarter til tre. Han var ikke længer søvnig og satte sig paa Sengen, idet hans Tanker uvilkaarlig søgte hen til den gamle Grevindes Begravelse.

Pludselig var der én, som fra Gaden kiggede ind ad hans Vindu, og som straks derpaa forsvandt. Hermann gav ikke videre Agt paa dette. Men efter et Par Minutters Forløb hørte han Entrédøren gaa. Han troede det var Oppasseren, der som sædvanlig kom drukken hjem fra sine natlige Udflugter, men det forekom ham dog, at det ikke var hans Trin. Der var nogen, som gik derude, sagte og med slubrende Tøfler. Døren gik op, og en Kvindeskikkelse i hvidt Gevandt traadte ind. Hermann troede, det var hans gamle Amme og spurgte hende forundret, hvad der førte hende ind til ham paa denne Tid. Men den hvide Skikkelse gik lynsnart gjennem Stuen og stod pludselig foran ham. Hermann gjenkjendte Grevinden!

»Jeg kommer til Dig imod min Vilje,« sagde hun med fast Stemme; »men jeg fik Befaling til at opfylde Din Bøn. Med en Tre, en Syv

og et Es vil Du vinde, men kun paa det Vilkaar, at Du i hver fireogtyve Timer kun sætter paa ét Kort og derefter hele Dit Liv igjennem ikke mere rører et Kort. Jeg tilgiver Dig min Død paa den Betingelse, at Du gifter Dig med min Plejedatter Lisaweta Iwanowna.«

Med disse Ord vendte Skikkelsen sig stille om, nærmede sig Døren og forsvandt saa, stadig slubrende med Tøflerne. Hermann hørte Gadedøren smække i og mærkede, at der igjen var én, som saa ind ad Vinduet.

Det varede længe inden han kom til Besindelse. Han gik ind i Sideværelset. Oppasseren sov paa Gulvet, og det kneb med at faa ham vækket. Han var fuld, som sædvanlig. — Af ham var det haabløst at vente nogen Forklaring. Gadedøren var laaset. Hermann vendte tilbage til sit Værelse og nedskrev sin Visjon.

VI.

To Tanker kunne ikke paa samme Tid uindskrænket trives ved Siden af hinanden i samme Idéverden, lige saa lidt som i den fysiske Verden to Legemer kunne indtage det samme Rum. Treen, Syven og Esset fortrængte

snart fuldstændig Billedet af den døde Grevinde fra Hermanns Fantasi. Treen, Syven, Esset veg ikke et Øjeblik fra hans Tanke og satte stadig hans Læber i Bevægelse. Saa han en ung Pige, sagde han: »Hvor hun dog er slank! En livagtig Hjerter tre!« Spurgte man ham, hvad Klokken var, svarede han: »Den mangler tre Minutter i syv.« Enhver tyk Mand lignede et Es. Tre, Syv og Es forfulgte ham i Søvne og antoge dér alle mulige Skikkelser. Treen blomstrede for ham i Form af en pragtfuld Grandiflora, Syven viste sig som en gotisk Portal, Esset som en Kjæmpeedderkop. Alle hans Tanker løb sammen mod dette ene: At udnytte den Hemmelighed, han havde betalt saa dyrt. Han tænkte paa at ville tage sin Afsked og gjøre en Rejse; han vilde til Paris for dér at fravriste den fortryllende Fortuna hendes Skat. Tilfældet sparede ham dog al videre Ulejlighed.

I Moskau havde der dannet sig en Klub af rige Spillere under Forsæde af den bekjendte Tschekalinski, der tilbragte hele sit Liv ved Spillebordet og strøg Millioner ind, idet han lod sig sin Gevinst udbetale i Veksler, medens han selv betalte kontant, hvad han tabte. Hans lange Erfaring vandt ham Kammeraternes Tillid, og hans aabne Hus, hans berømte Kok,

hans Elskværdighed og Livlighed sikrede ham Verdens Agtelse. Han rejste til Petersborg, og de unge flokkedes om ham. Man glemte Ballerne over Kortene, og man foretrak Spillebordets Glæder for den kvindelige Skjønheds Tillokkelser. Narumoff indførte Hermann hos ham.

De kom gjennem en Række pragtfuldt monterede Værelser, hvor det vrimlede af høflige Tjenere. Alle Salonerne vare fyldte med Gjæster. Nogle Generaler og Gehejmeraader spillede Whist; de yngre sade skjødesløst omkring i Fløjlssofaerne, spiste Is og røg Cigaretter. I en af Salonnerne sad Værten og holdt Bank ved et langt Bord, hvorom en Snes Spillere havde grupperet sig. Værten var en Mand paa tresindstyve Aar af et særdeles agtværdigt Ydre. Et sølvhvidt Haar dækkede hans Hoved, af det runde, friske Ansigt lyste Hjærtens Godhed, et Par straalende Øjne oplivedes yderligere af et staaende Smil.

Narumoff forestillede Hermann. Tschekalinski trykkede venlig hans Haand, bad ham lade, som han var hjemme, og fortsatte Spillet.

Det varede længe, inden Taljen var færdig. Paa Bordet laa tredive Kort. Tschekalinski standsede efter hver Omgang for at give de spillende Tid til at ordne deres Kort og

notere deres Tab. Høflig hørte han paa deres Ønsker, endnu høfligere udglattede han de Korthjørner, som en eller anden distrait Haand havde bøjet. Endelig var Taljen sluttet, og Tschekalinski blandede Kortene for at begynde en ny.

»Vil De tillade mig at gjøre en Indsats?« spurgte Hermann, idet han strakte sin Haand frem foran en tyk Herre, der sad ved Bordet og spillede. Tschekalinski svarede ikke, men gav sin Samstemning tilkjende ved en høflig Bøjning og et affabelt Smil.

Narumoff gratulerede leende Hermann til, at hans lange Faste nu var omme, og ønskede ham et godt Spil.

»*Le jeu va,*« sagde Hermann, idet han med Kridtet skrev et Tal paa sit Kort.

»Hvor meget?« spurgte Tschekalinski blinkende med Øjnene. »Undskyld«, sagde han, »jeg ser ikke rigtig godt.«

»Syvogfyrretyvetusind«, svarede Hermann.

Ved disse Ord vendte alle sig om, og alles Øjne hvilede paa den dristige Spiller.

»Han er gal,« tænkte Narumoff.

»Tillad mig at gjøre Dem opmærksom paa,« sagde Værten med sit evindelige Smil, »at Deres Indsats er meget høj! Her har endnu ingen Indsats været over 275 *simple.*«

»Meget vel,« svarede Hermann, »modtager De Partiet eller ikke?« Tschekalinski bukkede sig atter med den samme høfligt bifaldende Mine.

»Jeg vilde blot endnu tillade mig at bemærke, at den Tillid, Deres Venner beære mig med, gjør mig det til Pligt kun at lægge Bank med kontante Penge. For mig personlig vilde Deres Ord naturligvis være tilstrækkelig Garanti, men af Hensyn til Spillets Regler vilde jeg være Dem forbunden, om De vilde lægge Beløbet paa Deres Kort.«

Herman tog en Bankanvisning op af Lommen og rakte den til Tschekalinski, som kastede et flygtigt Blik paa den og derpaa lagde den paa Hermanns Kort.

Spillet begyndte. Tilhøjre faldt en Ni, tilvenstre en Tre. »Vunden,« sagde Hermann og viste sit Kort.

Fra Spillebordet lød en sagte Mumlen; — Tschkalinski rynkede Panden, Smilet forsvandt et Øjeblik, men vendte hurtig tilbage til sin gamle Plads.

»Konvenerer det Dem at modtage Gevinsten med det samme?« spurgte han Hermann.

»Ja, hvis De er saa god.«

Tschkalinski tog nogle Banknoter op af sin Tegnebog og talte Summen af, Hermann

fik Pengene og forlod øjeblikkelig Spillebordet. Han drak et Glas Limonade og gik hjem.

Den næste Aften indfandt han sig atter hos Tschekalinski, han traadte hen til Bordet, og de spillende gjorde straks Plads for ham. Tschekalinski hilste paa ham med en elskværdig Bøjning.

Hermann ventede til en ny Talje begyndte, og satte saa paa ét Kort de syvogfyrretyvetusind plus Gevinsten fra den foregaaende Dag.

Tschekalinski begyndte. Tilhøjre faldt en Knægt tilvenstre en Syv.

Hermann viste en Syv.

Alle kom i Ekstase, og selv Tschekalinski var kommen i synlig Affekt. Han aftalte fireoghalvfemsindstyvetusind Rubler og rakte Summen til Hermann, som ganske koldblodig tog imod Pengene og øjeblikkelig derefter forlod Selskabet.

Den følgende Aften mødte Hermann igjen ved Spillebordet. Alle ventede i Spænding paa, at han skulde komme; Generalerne og Gehejmeraaderne forlode deres Whistbord for at følge dette usædvanlige Spil. De unge Officerer sprang op fra Sofaerne, — alle Tjenerne havde indfunden sig i Spillesalen. Ingen vilde gaa glip af det, der nu forestod. De øvrige spillende hørte op med at pointere, man var

lutter Utaalmodighed og Spænding. Hermann stod ved Bordet og belavede sig til at spille alene imod den blege, men dog endnu stadig smilende Tschekalinski. Hver af dem »tog af«, og Tschekalinski blandede. Hermann lagde en Pakke Banknoter paa sit Kort. Det hele lignede en Tvekamp. Der var saa stille i Salen, at man kunde have hørt en Naal falde paa Gulvet.

Tschekalinski begyndte at lægge Kort op, hans Hænder rystede. Tilhøjre faldt en Dame tilvenstre et Es.

»Esset har vundet,« sagde Hermann og viste sit Kort.

»Ja, Deres Dame har tabt,« sagde Tschekalinski høflig.

Hermann skjælvede. Sagen var klar, i Stedet for Esset havde han faaet Klør-Dame! Han vilde ikke tro sine egne Øjne, han fattede ikke, hvorledes dette var gaaet til. I samme Øjeblik forekom det ham, at Klørdame blinkede til ham og saa haanlig paa ham. En paafaldende Lighed slog ham . . .

»Den gamle!« skreg han rædselsslagen.

Tschekalinski indkasserede de tabte Banknoter. Hermann stod ubevægelig og saa til. Da han traadte tilbage fra Spillebordet, hørtes der en dæmpet Mumlen. »Han spillede fortræffe-

lig,« sagde man. Imidlertid blandede Tschekalinski Kortene paa ny, og Spillet gik igjen sin vante Gang.

* * *

Hermann blev afsindig. Han opholder sig i Obuchoff-Hospitalet i Værelset Nr. 17. Han svarer aldrig paa noget Spørgsmaal og gjentager med stor Tungefærdighed bestandig de samme Ord: »Tre, Syv, Es! Tre, Syv, Dame!«

— — —

Lisaweta Iwanowna har ægtet en overordentlig elskværdig ung Mand, der er ansat i Statens Tjeneste et eller andet Sted og har gode Indtægter. Han er Søn af den gamle Grevindes Hushovmester. Lisaweta Iwanowna har taget en fattig Slægtning i Huset.

Tomski er avanceret til Ritmester og har giftet sig med Fyrstinde Pauline.

Postmesteren.

Hvem har ikke ofte bandet Postmestrene, hvem har ikke tit og mange Gange skjældt dem Huden fuld? Hvem har ikke i et Anfald at Vrede afkrævet dem den skæbnesvangre Bog, hvori man indfører sine unyttige Klager over Forsinkelser, Grovheder og Forsømmelser? Hvem betragter dem ikke som Udskud af Menneskeheden, ligesom afskedigede Gouvernementsskrivere, eller i det mindste ligesom Røverne fra Murom? Dog, lad os være retfærdige! Lad os en Gang tænke os i deres Sted; maaske vi saa ville dømme dem langt mildere.

Hvad er en Postmester? Han er en sand Martyr blandt Embedsmændene i fjortende Klasse, hvis Rang bare tjener til at værne dem mod at faa Prygl — og ikke en Gang det altid. (Jeg appelerer til mine Læseres Erfaring). Hvilke Pligter har denne Dictator, som Fyrst Wjäsemski spøgende har kaldt ham? Har

han i Virkeligheden ikke et haardt Arbejde? Ingen Ro hverken Dag eller Nat. Alle de Ærgrelser, der paa en kjedsommelig Rejse have samlet sig sammen i en Passagers Inderste, giver man Luft overfor Postmesteren.

Er Vejret stygt, Vejene daarlige, Postillonen beruset og Hestene stædige, — altsammen er det Postmesterens Skyld. Kommer den rejsende ind i hans fattige Hus, betragter han ham som en Fjende, ja, han kan prise sig lykkelig, naar han overhovedet er saa heldig at blive sin ubudne Gjæst kvit igjen. Men naar der saa ingen Hest er parat? ... Hvor regner saa ikke Skældsord og Trusler ned over hans syndige Hoved! I Regn og Sne maa han piske omkring ude, i Storm og i den værste Frost maa han søge op paa Loftet for, om end kun et Øjeblik, at være fri for gnavne Passagerers Klager og Overfald.

Sæt der kommer en General. Postmesteren ryster og bæver og ofrer sine sidste to Trojkaer og sine Kurérheste. Generalen kjører videre uden saa meget som at sige Tak. Fem Minutter senere er Posten der! En Jæger forlanger brøsig friske Heste ...

Undersøge vi Sagen nøjere maa vi snarere føle Medlidenhed end komme med haarde Ord. Og saa endnu ét. I tyve Aar har jeg rejst

Rusland igjennem paa Kryds og tværs. Jeg kjender saa godt som alle Postrouter og har stiftet Bekjendtskab med flere Slægtled Postilloner; der er faa Postmestre, jeg ikke kjender personlig, og ikke ret mange, jeg ikke har haft at gøre med. I en ikke alt for fjærn Fremtid haaber jeg at kunne offentliggjøre nogle interessante Iagttagelser, jeg har gjort paa mine Rejser; her skal jeg kun bemærke, at i den offentlige Mening blive Postmestrene, som Embedsmænd betragtede, helt forkert bedømte. Alle de Postmestre, man saa ivrig bagtaler, ere i Almindelighed fredelige, tjenstvillige Naturer, der holder af Selskab, er yderlig beskedne og ikke særlig belemrede med Penge. Underholder man sig med dem, — og det gjøre de Herrer Rejsende ofte urigtig i at forsmaa, — kan man høste mangen en interessant og nyttig Erfaring. Hvad mig selv angaar, maa jeg tilstaa, at jeg langt foretrækker at tale med dem fremfor med en Embedsmand af højere Rang, selv om han rejser i Regjeringens Ærinde.

Man vil let gjætte, at jeg i denne Klasse agtværdige Medmennesker har adskillige Venner. Ja, rent ud sagt, Mindet om en af dem er mig dyrebart. Tilfældig traf vi engang hin-

anden, og jeg skal nu fortælle mine kjære Læsere lidt om ham.

Det var i Maj 1816, jeg rejste tilfældig gjennem Gouvernementet X ad en nu nedlagt Route. Da jeg ikke stod højt i Rang, rejste jeg med Posten og brugte kun to Heste. Følgelig viste Postmestrene mig ikke særlig Opmærksomhed, og ofte maatte jeg tage med Magt, hvad der med Rette tilkom mig. Ung og hæftig som jeg var, plejede jeg at give min Harme Luft, naar Trojkaen, jeg havde Ret til, en Gang imellem blev stillet til Disposition for en Person af højere Rang. Det varede ogsaa temmelig længe, før jeg kunde vænne mig til, at en mere fremtrædende Livegen blev foretrukken for mig ved Gouvernørens Taffel, og endnu den Dag i Dag, synes jeg, dette er ganske i sin Orden. Hvad vilde der ogsaa blive af, om den meget fornuftige Regel, at Rangen skal respekteres, blev stillet lige med, at Forstanden skal respekteres? Hvor megen Strid vilde det ikke give Anledning til? Og hvem skulde Tyendet først adlyde?

Men vi vende tilbage til vor Fortælling.

Det var en varm Sommerdag. Tre Verster fra Stationen begyndte det at smaaregne, men kort efter øste det ned, saa jeg blev gjennemblødt. Da jeg kom til Stationen, sørgede jeg

først for hurtigst mulig at skifte Klæder; derpaa bad jeg om Te.

»Hejda, Dunja!« raabte Postmesteren, »lav Samovaren til og hent Fløde.«

Da han sagde det, dukkede en omtrent fjortenaarig Pige frem bag Disken og skyndte sig ud i Gangen. Hendes Skjønhed slog mig.

»Er det din Datter?« spurgte jeg Postmesteren.

»Ja, det er min Datter,« svarede han med bevidst Stolthed, »hun er saa klog og saa flink; hun slægter sin salig Moder paa.«

Saa gav han mig paa mit Forlangende en Anvisning paa friske Heste, og imens fordrev jeg Tiden med at betragte Billederne, der prydede Væggene i hans tarvelige, men propre Stue. De forestillede Beretningen om den fortabte Søn. Paa det første tog en ærværdig Olding i Nathue og Slaabrok Afsked med den levelystne Yngling, der i en Fart tog imod hans Velsignelse og hans Pengepung. Det andet fremstillede i skrigende Farver den unge Mands udsvævende Levned; han sad ved et Bord omringet af falske Venner og skamløse Fruentimmer. Dernæst saa man den ruinerede unge Herre, i en smudsig Skjorte og med trekantet Hat paa Hovedet, vogte Svin og tage

Del i deres Maaltid. Hans Ansigtstræk udtrykte dyb Sorg og Anger.

Endelig præsenteredes hans Hjemkomst. Den gode, gamle Mand viste sig i Nathuen og Slaabrokken fra før og ilede ham i Møde; den fortabte Søn laa paa Knæ. I Baggrunden slagtede Kjøgemesteren Fedekalven, og den ældre Broder spurgte Tjenerne om Grunden til al den Glæde. Under hvert Billede stod en Forklaring paa tyske Vers. Alt dette staar klart for min Hukommelse, ligesom ogsaa Balsamkrukken og Sengen med det brogede Gardin og de andre Gjenstande i Stuen.

Ja, det er næsten, som Værten selv staar for mig endnu, — en rask, jovial Mand omkring de halvtreds, klædt i en lang grøn Frakke, der var prydet med tre Medaljer i falmede Baand.

Næppe havde jeg og min gamle Kusk sat os, før Dunja kom tilbage med Samovaren. Den lille Kokette mærkede straks ved første Øjekast det Indtryk, hun gjorde paa mig. Hun slog sine store, blaa Øjne ned, og jeg indledte en Samtale med hende.

Hun svarede uden Spor af Generthed, ganske som en Pige, der har set sig en Del om i Verden. Jeg bød hendes Fader et Glas Punch, gav Dunja en Kop Te, og vi underholdt os med hinanden, som vare vi gamle bekjendte.

Hestene havde allerede staaet længe og ventet, men jeg havde endnu ikke Lyst til at skilles fra Postmesteren og hans Datter. Endelig tog jeg Afsked, Faderen ønskede mig en lykkelig Rejse, og Datteren fulgte mig til Vognen.

I Forstuen blev jeg staaende og bad om Lov til at give hende et Kys til Afsked.

Dunja tillod det, og skjønt jeg véd, jeg har givet mange Kys,

»Siden jeg hende først saa«,

har dog intet vakt saa levende og behagelige Erindringer hos mig som dette.

Der gik flere Aar. Saa førte Tilfældet mig ad samme Vej og til samme Sted. Jeg kom til at huske paa den gamle Postmesters Datter og glædede mig ved Tanken om at se hende igjen. »Men,« tænkte jeg saa igjen, »maaske er den gamle Postmester rejst, og Dunja er sagtens allerede gift.«

Ogsaa den Tanke, at Faderen eller Datteren kunde være døde, faldt mig ind, og det var med bange Anelser, jeg nærmede mig Stationen.

Hestene standsede foran det lille Posthus.

Da jeg traadte ind i Stuen gjenkjendte jeg straks Billederne, der forestillede den fortabte Søn. Bord og Seng stode endnu paa deres

gamle Plads. Men i Vinduskarmen var der ikke mere nogen Blomster, og alt saa uordentligt og forfaldent ud. Postmesteren sov i sin Faareskindspels; da jeg kom, vaagnede han og rejste sig.

Ja sandelig, det var Simeon Wyrin. Men hvor var han bleven gammel! Mens han ordnede mine Papirer og skrev mine Ordre om friske Heste ind, betragtede jeg hans graa Haar og de dybe Furer i hans ubarberede Ansigt, jeg saa hans bøjede Ryg, og jeg kunde i min Forundring ikke lade være med at spørge, hvorledes tre eller fire Aar havde kunnet forvandle den raske, kraftige Mand til en svag Olding.

»Kjender Du mig virkelig ikke?« spurgte jeg, »vi ere jo gamle Bekjendte.«

»Kan være,« svarede han gnavent, »her bo vi ved Landevejen, og der er mange Rejsende, der ere tagne ind hos mig.«

»Er Dunja ikke rask?« vedblev jeg.

Den gamle saa bister ud.

»Ja Gud maa vide det,« svarede han.

»Saa er hun maaske gift?« spurgte jeg.

Den gamle lod, som om han ikke hørte mit Spørgsmaal, og fortsatte halvhøjt Læsningen af min Ordre.

Jeg spurgte ikke mere, men bad om en Kop Te.

En Følelse af Nysgjerrighed lod mig ikke faa Ro, og jeg haabede, at et Glas Punch skulde sætte min gamle Vens Tunge paa Gled.

Og jeg tog ikke fejl. Den gamle sagde ikke Nej til et Glas. Jeg lagde Mærke til, at Rommen forjog hans gnavne Lune. Ved det andet Glas blev han snaksom; han huskede mig eller lod, som om han huskede mig, og saa gav han mig den Historie, som den Gang optog og uroligede mig i høj Grad.

»De kjendte altsaa min Dunja,« begyndte han, »ja hvem kjendte ikke hende? — Ja, Dunja —! Hvad var hun ikke for en prægtig Pige! Alle, der kom her, roste hende, og ingen sagde et ondt Ord om hende. Kom her fine Damer, saa gave de hende snart et Lommetørklæde, snart et Par Ørenringe, og de rejsende Herre toge ind her og lode, som om de kom for at spise til Middag eller til Aften, men i Virkeligheden var det bare, for at de kunde faa Lov til se noget længer paa Dunja. En Herre kunde være saa vred, han være vilde, bare hun var her, blev han skikkelig og talte venlig med mig. Ja, vil De tro, baade Kurérene og Jægerne plejede at passiare med hende i halve Timer. Hun stod for Huset og holdt al Ting rent og gjorde i Stand, ja hun fik Tid til alt muligt. Og jeg gamle Nar blev aldrig

træt af at beundre hende og kunde ikke sætte hende højt nok. Tror De ikke, jeg holdt rigtig af hende? Mener De, jeg forkjælede Barnet? De tror maaske, hendes Liv var Lykken selv? Nej, Ulykken render man ikke saadan fra; hvad der er beskaaren en, det slipper man ikke for.«

Saa fortalte han mig udførlig om sin Ulykke.

For tre Aar siden, en Vinteraften, da Postmesteren sad og læste en ny Bog og hans Datter bag Disken arbejdede paa en ny Kjole, kjørte en Trojka frem for Døren. Den rejsende bar Tscherkesserhue og Militærkappe og var svøbt ind i et Tæppe. Han kom ind i Stuen og forlangte Heste; men alle Hestene vare ude. Da den rejsende hørte det, vilde han til at bruge baade sin Stemme og sin Kosakpisk, men Dunja, der var vant til saadan Sener, kom til og spurgte rolig den fremmede, om han ikke ønskede en lille Forfriskning.

Dunjas Tilsynekomst gjorde den sædvanlige Virkning. Den fremmedes Vrede forsvandt. Han var villig til at vente paa Hestene og bestilte Aftensmad. Han tog sin vaade, grove Hue af, lagde sit Tæppe og afførte sig sin Kappe, og saa viste det sig, han var en slank, ung Husar med sort Overskjæg. Han gjorde

sig det mageligt og passiarede fornøjet med Postmesteren og hans Datter.

Aftensmaden blev sat paa Bordet, og Hestene kom imidlertid tilbage.

Postmesteren lod dem straks spænde for, uden at de først blev fodrede.

Da han igjen kom ind i Stuen fandt han den unge Mand liggende næsten bevidstløs paa en Bænk; han var pludselig bleven upasselig, havde ondt i Hovedet og kunde umulig fortsætte Rejsen. Hvad var der at gjøre? Postmesteren afstod ham sin Seng, og Lægen i S. skulde hentes, hvis den syge ikke var bedre næste Morgen.

Næste Dag var Husaren endnu daarligere. Hans Tjener red til Byen for at hente Doktor. Dunja forbandt hans Hoved med et Tørklæde, der var dyppet i Eddike, og satte sig ved hans Seng med sit Arbejde. Naar Postmesteren var inde, klagede den syge og sagde næsten ikke et Ord; dog drak han to Kopper Kaffe og bestilte stønnende sin Middagsmad. Dunja veg ikke fra hans Side. Hvert Øjeblik bad han om noget at drikke, og Dunja rakte ham saa et Glas Limonade, som hun selv tillavede. Patienten drak hver Gang lidt, og naar han rakte Glasset tilbage, trykkede hans svage Haand taknemmelig Dunjas.

Ved Middagstid kom Lægen. Han følte den syges Puls, talte med ham paa tysk og erklærede saa paa russisk, at Patienten kun trængte til Ro og om nogle Dage igjen vilde være i Stand til at fortsætte Rejsen. Husaren gav ham femogtyve Rubler for Besøget og indbød ham til Middag. Lægen tog imod det, og de spiste begge med god Appetit, drak en Flaske Vin og skiltes yderst tilfredse med hinanden.

Saa forløb igjen en Dag, og Husaren følte sig helt rask. Han var særdeles munter og spøgede bestandig snart med Dunja, snart med Postmesteren; han fløjtede alle Slags Viser, sludrede med de rejsende, indførte deres Ordre om friske Heste i Postbogen, og forstod at indynde sig saadan hos den godmodige Postmester, at denne var helt ked af det, da han den tredje Dags Morgen maatte skilles fra sin elskværdige Gjæst.

Det var Søndag. Dunja klædte sig paa for at gaa til Messe. Husarens Vogn kjørte frem. Han sagde Farvel til Postmesteren og betalte ham rundelig baade for Husly og Beværtning. Ogsaa med Dunja tog han Afsked og bad om Lov til at kjøre hende til Kirken, der laa i Udkanten af Landsbyen.

Dunja stod og betænkte sig.

»Hvad er Du bange for?« spurgte Faderen, »Hans Ekselentse er ingen Ulv, han æder dig ikke; kjør Du bare med.«

Dunja satte sig op ved Siden af Husaren, Tjeneren sprang op paa Bukken, Kusken slog Smeld med Pisken, og Hestene foer afsted.

Den stakkels Postmester fattede ikke, hvordan han kunde lade Dunja kjøre bort med Husaren, hvordan han kunde være saa blind, og hvad det var, der havde omtaaget hans Forstand. Der var næppe gaaet en halv Time, før han begyndte at faa Betænkeligheder og følte en saadan Uro, at han ikke længer kunde holde det ud, men begav sig paa Vej til Kirken. Da han naaede den saa han, at Folk allerede var ved at gaa, men Dunja var ingen Steder at se. Han skyndte sig ind i Kirken. Præsten gik bag Alteret, og Klokkeren slukkede Lysene. To gamle Koner laa endnu og bad i en Krog, men Dunja var ikke i Kirken. Den ulykkelige Fader kunde næppe beslutte sig til at spørge Klokkeren, om hun havde været til Messen. Klokkeren svarede, han havde ikke sét hende. Saa gik Postmesteren hjem mere død end levende. Endnu et Haab havde han tilbage. Dunja kunde i ungdommelig Letsindighed have funden paa at tage med til næste Station, hvor hendes Gudmoder boede. I meget fortvivlet

Spænding ventede han paa, at den Trojka, hun var taget bort med, skulde vende tilbage. Kusken kom ikke. Endelig hen mod Aftenen indfandt han sig, men han var alene og beruset og bragte den gruelige Besked, at Dunja var rejst videre med Husaren.

Denne Ulykke kunde den gamle Mand ikke bære. Han lagde sig straks i samme Seng, hvor den unge Bedrager endnu Dagen forud havde ligget. Og mens Postmesteren nu overvejede de nærmere Omstændigheder, kom han til det Resultat, at Sygdommen havde været opdigtet. Den stakkels Mand fik en alvorlig Feber og blev bragt til S. En anden Postmester maatte foreløbig afløse ham. Lægen, der havde behandlet Husaren, besøgte ogsaa ham. Han forsikrede Postmesten, at den unge Mand havde været fuldkommen rask, og at han selv havde fundet Situationen mistænkelig, men havde tiet stille af Frygt for Kosakpisken. Om Tyskeren sagde Sandhed eller kun vilde prale med sin Skarpsindighed, faar være det samme, under alle Omstændigheder gav han ikke den ulykkelige Patient nogen Trøst med sine Forklaringer. Næppe var Postmesteren kommen noget til Kræfter igjen, saa ansøgte han i S. om to Maaneders Orlov, og uden at sige et Ord om

sine Planer begav han sig til Fods ud at lede efter sin Datter.

Af Papirerne vidste han, at Kavallerikaptejn Minski var rejst fra Smolensk til Petersborg. Manden, der kjørte med ham, havde sagt ham, at skjønt det saa ud til, at Dunja frivillig gik med, havde hun dog grædt hele Tiden under Vejs.

»Maaske,« tænkte Postmesteren, »bringer jeg mit vildfarne Lam hjem igjen.«

Optaget af disse Tanker kom han til Petersborg. Han tog ind i Ismailowskis Barakker hos en afskediget Underofficer, han fra gammel Tid var Kammerat med; og saa begyndte han at søge. Han opdagede snart, at Minski virkelig var i Petersborg, og at han boede i Demuths Hotel. Postmesteren besluttede at gaa hen til ham.

Tidlig næste Morgen stod han i hans Forværelse, og under Foregivende af, at han var en gammel Soldat, der ønskede at se Hs. Ekselentse, lod han sig melde.

En Karl, der stod og børstede Støvler, sagde, at hans Herre sov endnu og at han aldrig tog imod før Klokken elleve. Postmesteren gik og kom tilbage paa det opgivne Klokkeslet. Minski kom selv ud til ham i Slaabrok og rød Nathue.

»Hvad vil Du, min Ven?« spurgte han.

Den gamle Mands Hjærte bankede hæftig, han fik Taarer i Øjnene og kunde kun med skjælvende Stemme sige:

»Deres Ekselentse! — For Guds Skyld — vis mig den Naade . . .«

Minski betragtede ham nøje, kastede sig til hans Bryst, greb hans Haand og førte ham ind i sit Værelse og laasede Døren.

»Deres Ekselentse,« vedblev den gamle, »tabt er tabt; men giv mig nu i det mindste min stakkels Dunja tilbage. De har længe nok fjaset med hende. Lad hende dog ikke til ingen Nytte gaa til Grunde.«

»Hvad der er sket, kan ikke gjøres usket,« sagde den unge Mand i største Forlegenhed; »jeg har gjort ondt imod Dig, og jeg er rede til at bede Dig om Tilgivelse; men tænk ikke paa, jeg skulde slippe Dunja. Hun skal blive lykkelig, det giver jeg mit Æresord paa. Hvad ønsker Du hende mere? Hun elsker mig, hun er ikke mere i Stand til at leve som før, og ingen af Jer kan glemme det, der er sket.«

Saa puttede han noget ned i den gamles Ærmeopslag, aabnede Døren, og Postmesteren stod igjen, uden at vide, hvordan det gik til, paa Gaden.

Længe stod han ubevægelig. Endelig mær-

kede han en Rulle Papir i sit Ærme; han tog den og fik fat i flere Femogtyverubelsedler. Taarerne stod ham igjen i Øjnene, — det var Harmens Taarer. Han rev Banknoterne i Stykker, kastede dem paa Jorden, traadte paa dem og gik.

Da han var gaaet et Par Skridt blev han staaende og tænkte. Saa vendte han om. Men Banknoterne var allerede forsvundne. En velklædt Mand saa ham og skyndte sig hen til en Droske, sprang hurtig op og raabte til Kusken:

»Kjør! I en Fart!«

Postmesteren fulgte ikke efter ham. Han havde besluttet at rejse hjem igjen.

Men først ønskede han dog en Gang endnu at se sin Dunja. Med det for Øje gik han to Dage efter igjen op til Minski. Men Karlen lod ham paa en grov Maade vide, at hans Herre ikke tog imod, ja han stødte endogsaa Postmesteren ud af Forværelset og slog Døren i for Næsen af ham. Postmesteren ventede og ventede, men gik saa sin Vej.

Samme Dags Aften gik han over Litijnaja, efter at han havde overværet et Te Deum i »Alle de bedrøvedes Kirke«. Paa en Gang foer en Droske forbi, og han kjendte Minski. Drosken holdt foran et treetages Hus, og Hu-

saren sprang op ad Trappen. Da fik Postmesteren en god Idé. Han vendte igjen tilbage, gik hen til Kusken og spurgte:

»Hvis er det Kjøretøj, min Ven? Er det ikke Minskis?«

»Jo, det er,« svarede Kusken, »men hvad vil Du ellers?«

»Din Herre har bare givet mig Ordre til at bringe et Brev til hans Frøken Dunja; men nu har jeg glemt, hvor Dunja boer.«

»Hun boer her; paa anden Sal. Men Du kommer for sent med dit Brev, min Ven. Nu er han selv oppe hos hende.«

»Det gjør ikke noget,« sagde Postmesteren, og hans Hjærte bankede stærkt, »Tak for Underretningen; jeg skal nok faa mit Ærinde udrettet.«

Saa gik han op ad Trappen.

Døren var laaset. Han ringede. Flere Sekunder stod han i spændt Forventning.

Saa raslede nogle Nøgler, og der blev lukket op.

»Boer ikke Awdotja Simeonowna her?« spurgte han.

»Jo,« svarede en ung Tjenestepige, »hvad ønsker De?«

Uden at svare et Ord gik Postmesteren ind i Forværelset.

»De maa ikke gaa ind! De maa ikke gaa ind!« raabte Pigen, »Awdotja Simeonowna har Besøg.«

Uden at bryde sig om Pigen gik Postmesteren ind. Det var mørkt i de to første Værelser. Det tredje var oplyst. Han gik hen imod den aabne Dør og blev staaende. Minski sad tankefuld i det kostbart udstyrede Værelse. Dunja, der var klædt efter alle Modens Fordringer, sad paa Armen af hans Lænestol som en Rytterske i en engelsk Sadel. Hun saa' kjærlig ned paa ham og snoede hans sorte Lokker med Fingrene, der straalede af kostbare Ringe.

Stakkels Postmester! Aldrig havde hans Datter været saa smuk. Han kunde ikke lade være med at beundre hende.

»Hvem er det?« spurgte hun uden at se op.

Han tav. Da Dunja ikke fik Svar slog hun Øjnene op — og faldt om med et Skrig.

Minski blev forskrækket, sprang til og løftede hende op; men da han saa den gamle Postmester i Døren, slap han straks Dunja, gik hen til ham og sagde tænderskjærende med en Stemme, der dirrede af Raseri:

»Hvad vil Du her? Hvorfor forfølger Du mig alle Vegne, som om jeg var en Røver? Vil Du myrde mig? Ud med Dig!«

Med kraftig Haand greb han den gamle i Struben og puffede ham ned ad Trappen.

Den gamle Mand gik hjem til sit Logi. Hans Ven raadede ham at indgive en Klage. Men da Postmesteren havde tænkt sig om et Øjeblik, slog han afværgende ud med Haanden og besluttede at opgive ethvert Forsøg.

To Dage senere forlod han Petersborg og rejste lige hjem til sin Station, hvor han igjen overtog sit Embede.

»Ja, nu har jeg i tre Aar levet uden Dunja, og jeg har hverken hørt eller set hende. Gud véd, om hun lever endnu. Alt muligt kan lade sig gjøre her i Verden. Hun er ikke den første, og hun bliver ikke den sidste, der falder i Garnet, en skurkagtig rejsende spænder ud, og saa bliver hun først elsket, men bag efter — saa bliver hun forladt. Der er saa mange saadan unge Piger i Petersborg, som i Dag gaa i Fløjl og Silke og i Morgen ligge paa Gaden i den største Nød. Naar jeg kommer til at tænke paa, at det maaske kunde gaa Dunja saadan, og at hun kunde gaa til Grunde, ja saa begaar jeg en Synd og ønsker, hun laa i sin Grav.« . . .

Saadan fortalte min Ven, den gamle Postmester. Mer end en Gang blev han afbrudt af Taarer, som han paa en rørende Maade

tørrede af med sit Frakkeskjøde, ganske som den vrede Terentitsch i Dmitrijeffs smukke Ballade. Disse Taarer var for en Del kaldte frem af Punchen, hvoraf han, mens han fortalte, tømte fem Glas; men lad dem være komne, hvordan de vil, saa rørte de mig alligevel dybt.

Da jeg havde sagt Farvel, varede det længe, før jeg kunde glemme den gamle Postmester, og længe efter tænkte jeg paa den stakkels Dunja. —

Da jeg for kort Tid siden rejste gjennem den lille By X, kom jeg igjen til at huske paa min gamle Ven. Jeg hørte, at Stationen, han havde bestyret, var bleven nedlagt. Da jeg spurgte, om den gamle Postmester endnu levede, kunde jeg ikke faa noget tilfredsstillende Svar. Derfor besluttede jeg at besøge det vel kjendte Sted, lejede Befordring og kjørte til Landsbyen N.

Det var Efteraar. Tætte Skyer dækkede Himlen, og en kold Vind jog over de afblomstrede Marker og hvirvlede afsted med røde og gule Blade, som den rev af Træerne paa sin Vej. Ved Solnedgang kom jeg til Landsbyen og holdt foran det lille Posthus.

En tyk Kone kom ud i Forstuen, hvor den stakkels Dunja en Gang kyssede mig. Paa mit

Spørgsmaal svarede hun, at den gamle Postmester allerede var død for et Aar siden. I hans Hus boede der nu en Brygger, og hun var hans Kone. Jeg begyndte at angre min unyttige Rejse, og at jeg havde givet syv Rubler ud forgjæves.

»Hvoraf døde han?« spurgte jeg Bryggerkonen.

»Af Drik, min Fa'r,« svarede hun.

»Hvor ligger han?«

»Bag Gærdet hos sin afdøde Kone.«

»Er der ikke én, der vil vise mig hans Grav?«

»Jo, det er der vel nok. Hør, Wanka! Lad Katten være, og følg den Herre hen paa Kirkegaarden, og vis ham Postmesterens Grav.«

Saa kom en pjaltet, rødhaaret og tilmed énøjet Dreng løbende og førte mig straks hen paa Kirkegaarden.

»Har Du kjendt den afdøde?« spurgte jeg undervejs.

»Ja, det har jeg rigtignok. Han har jo lært mig at lave Rørfløjter. Jeg har mange Gange raabt efter ham, naar han (Gud være hans Sjæl naadig) kom ud fra Kroen: »Onkel, Onkel, giv os nogle Nødder.« Og saa kastede han Nødder hen til os, og han legede altid med os og —.«

»Er der endnu nogen af de rejsende, der husker ham?«

»Nu kommer her jo kun saa faa. Undertiden kommer Assessoren herud, men han bryder sig ikke om de døde. Forrige Sommer kom en fornem Dame kjørende og spurgte efter Postmesteren og gik hen til hans Grav.«

»Hvad var det for en Dame?« spurgte jeg nysgjerrig.

»Det var saadan en kjøn Dame,« svarede Drengen, »hun kjørte med seks Heste og havde tre smaa Herrer med og en Amme og en sort Hund, og da hun hørte, at den gamle Postmester var død, saa græd hun og sagde til Børnene, at de skulde blive her, saa vilde hun gaa hen paa Kirkegaarden. Og saa tilbød jeg at gaa med. Men den fine Dame sagde, at hun kjendte nok Vejen. Og saa gav hun mig fem Kopeker. — Det var saadan en rar Dame.«

Vi kom til Kirkegaarden. Det var en øde Plet, der ikke var indhegnet. Rundt om stode Trækors, men ikke et eneste Træ var der til at give dem Skygge. Aldrig i mit Liv har jeg set saa trist en Kirkegaard.

»Her er den gamle Postmesters Grav,« sagde Drengen og sprang hen til en Jordhøj, hvor der stod et sort Kors med en Kobberfigur paa.

»Og det var denne Grav, Damen besøgte?« spurgte jeg.

»Ja,« svarede Wanka, »jeg lagde Mærke til hende et Stykke fra. Hun knælede og blev liggende længe. Saa gik hun tilbage til Byen og gik op til Præsten og gav ham nogle Penge; og saa kjørte hun igjen; men mig gav hun fem Kopeker. — Det var rigtignok en god Dame!«

Ogsaa jeg gav Drengen fem Kopeker og beklagede ikke, at jeg havde foretaget den lille Rejse og givet syv Rubler ud.